

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΘΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Ἔτος Β'. — Τεύχος 10.

15 Ἰανουαρίου 1910.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἄ. Γ.:—Σπήλιος Πασαγιάννης.
Σπ. Πασαγιάννη:—Τὸ αἷμα πίσω (διήγημα).
Μ. Φιλήντα:—Γλωσσολογικά.
Στέλιου Σεφεριάδη:—Ἡ Μπαλλάντα τῶν φτωχῶν (*The Banville*).
Ζ. Μακρῆ:—Οἱ Παραλλαγές (Κριτική).
Γ. Φιλήντα:—Μετάστασις (ποίημα).
Β:—Ἀστρονομικά φαινόμενα.
Ἄ. Στρίνμπεργ:—Ὁ πατέρας (δράμα).
Ἄργυρη Ἐφταλιώτη:—Ἡ Ἀθυμία τοῦ διαβόλου (ποίημα *L. de Lisle*).
Μακρινοῦ: Φεγγάρι τῆς Παμφυλίας.
Π. Νεβάδα: Ἀυτοκτονία (χρονογράφημα).
Ἄ. Γεωρ:—Θεατρικά.
Βιβλιοφίλου:—Νέα Βιβλία.
Ἰδικά μας καὶ ξένα.
Ἀλληλογραφία.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἐκαστον τεύχος Γρ. 1.

Κων)πολις, Γαλατᾶ, Κουρσοῦμ-χάν ἀριθμ. 3.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΤΟΣ Β'. 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1910.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

Πρὸ δεκαπέντε σχεδὸν ἡμερῶν ἀπέθανεν εἰς τὴν μυροβόλον Ζάκυνθον εἰς ἓκ τῶν καλητέρων μας διηγηματογράφων, τῶν πλέον ἐκλεκτικῶν καὶ ψυχολόγων. Ὀλίγοι χωρικοὶ παρηκολούθησαν τὴν κηδεῖαν καὶ τὸν ἔθαψαν εἰς τὰ χόματα, ἔνθα τὸ πρῶτον εἶδε τὸ φῶς ὁ μέγιστος μας Σολωμός, τὸ ποιητικὸν κλέος τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τὰ χόματα, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀνδρέας Κάλβος, ὁ νεώτερός μας Πίνδαρος, ἐξύπνησε μὲ τὸσον λυρισμὸν καὶ γλυκυστάτους ρυθμοὺς εἰς τὰς πρωτοτύπους στροφάς του.

Ὁ Σπήλιος Πασαγιάννης, μολοντοῦ ἦτο πολὺ νέος, ἀφίνει ὀπιθὲν του ἀπεροχόμενος σοβαρότατον ἔργον. Ἡ κριτικὴ θὰ ὁμιλήσῃ περὶ αὐτοῦ εὐνοϊκώτατα. Οἱ «Ἀντίλαοί» του, τραγούδια γεμάτα ὁμορφιά, διὰν ἐπροωφάνηκαν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἔκμασαν εἰς τὸν ὀλίγον ἐκλεκτὸν κόσμον, ὅστις παρακολουθεῖ τὰ ἐλληρικὰ γράμματα, αἰσθῆται, ἀλλ' ὅταν ἤρξαντο δημοσιεύμενα εἰς

τὰ ἀθηναῖκα περιοδικὰ καὶ προπάντων εἰς τὸν «Νουμᾶν», οἱ Μανάιτιες «Κουβέντες», ὁ ποιητὴς καὶ ὁ βαθὺς συγγραφεὺς τοῦ «Ἐλα νὰ πάμε στὸ γιολὸ» καὶ τῆς «Κλήρας», κυριολεκτικῶς ἔχει ἐπισύρει πρὸς ἑαυτὸν τὸν θαυμασμὸν πλέον τῶν λογίων.

Τὸ δημοσιευθὲν ἔργον τοῦ δυστυχοῦς Σπήλιου Πασαγιάννης, τοῦ τόσο ἀώρου ἐγκαταλιπόντος τὴν κόσμον τοῦτον, ὁ ὁποῖος τίποτε ἄλλο δὲν τοῦ προσέφερε παρὰ πικρίας, ὅσον ὥραϊον εἶαι εἰς ποιότητα, τόσο μικρὸν εἰς ὄγκον. Οἱ ἓκ τοῦ σύνεγγυς γνωρίσαντες ὅμως αὐτὸν μᾶς δίδουν τὴν εὐχάριστον εἰδησιν ὅτι ὁ Σπήλιος Πασαγιάννης ἔχει ἀρκετὰ ἀκόμη διηγήματα καὶ δλόκληρον δράμα ἀνέκδοτα, τινὰ μάλιστα θὰ δημοσιευθῶν προσεχῶς ὑπὸ τοῦ φίλου ποιητοῦ κ. Ἀ. Μελαχρῖου.

Εἰς τὴν πόλιν μας ὁ μακαρίτης Πασαγιάννης εἶναι παντελῶς σχεδὸν ἄγνωστος, διὰ τοῦτο, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῶν «Χρονικῶν», παραθέτομεν τὸ κατωτέρω ὥραϊον διήγημα, πλήρες δραματικότητος, τὸ ὁποῖον ζωγραφίζει φρικῶδες ἔθμιμον τῆς παιρῖδος τοῦ ποιητοῦ.

Α. Γ.

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΤΟ ΑΙΜΑ ΠΙΣΩ

Ἡ Γιερέαινα συμπάει τὴ φωτιά στὴ γωνιά. Ξαναμμένη ἀπὸ τὴν πύρα ἢ ὄψη τῆς κάνει νὰ γιολοκοπᾶνε τὰ μαῦρα τῆς μάτια περισσότερο, καὶ ἡ μανροδέματη γυναικα παίζει τὰ βυσινιά τῆς χεῖλια, σὰ νὰ τῆς πέφτει ἀπάνουθε μιὰ γλαράδα ποθερῆ. Ἡ τραχηλιά τῆς ξεκούμπωτη δείχνει τὴν εἰδὴ τοῦ ροδομέλαφου κορμοῦ. Ἡ γάτα ἤρθε καὶ χαϊδεύτηκε στὰ πόδια τῆς, κουλούριασε τὴν οὐρά τῆς καὶ πήδησε στὴν ποδιά τῆς. Μιὰν ἀνατριχίλα ἔρωισσε, καὶ κάτι ἀναθυμούμενη λέει: Οὔτε καθρέφτη νὰ κοιταχτῶ δὲ μ' ἄφησε. . . Γιὰ δὲς ἐκεῖ τὸν πειρασμό. . . Ταφιᾶστηκα δὼ μέσα καὶ στοίχειωσα. . . μου ἔγγιζει τὸ πετσοῖ μιὰν ἀμαρτία κι' ἄπρακτη, ἰόμου βουλήθη ὁ νοῦς του πῶς τέτοια δὰ εἶμαι. . . Χτενίζουμαι καὶ ὁ νοῦς του τυραγιέται. . . Εἶναι καμάρι τὰ μαλλιά καὶ στὴν ἐρμιὰ νὰ ζοῦνε, φεῖδια ζωντανά. . .

Σηκώνεται καὶ πάει στὸ παραθύρι γέρονε ἀπάνου στὴν πλάκα του καὶ ἔγγιζει τὴν κοιλιά. — Κάτι σαλεύει μέσα μου, καὶ τοῦτο μὲ ξαφνιαίνει. . . τιμὴ καὶ μεγα-

λεῖο μου. . . Τέτοια ἐρμιὰ καὶ μέσα μου ἡ λαχάρα τούτη τοῦ παιδιοῦ. . .

Χτυπάει σιγὰ ἢ πόρτα γυρίζει τρομασμένη καὶ πάει ν' ἀνοίξει. Τὰ μελίγρια τῆς βουτίζουνε. Τὰ πόδια τῆς καρφόνονται στὸ πάτωμα. Κουμπώνει τὴν τραχηλιά τῆς, μαζώνει τὸ φουστάνι τῆς, καὶ πάει ν' ἀνοίξει.

Ἡ Γιερέαινα: Ποῖς κουρταλαίει;

Ὁ Γιερέας: (Μὲ λαχανιασμένην σὰν ἀπὸ τρέξιμο πολὺ φωνή) Τὸν κατέχεις. . . κι' ἀνοίξε. . . τ' ἀποσπερνοῦ εἶναι ἡ κρίση. . .

Ἡ Γιερέαινα: Λάβρα στὰ σπλάγγρα μου κι' ὁ νοῦς μου νὰ νυχτιώση, ποῦ τέτοια ἐπῆρες γιὰ τὰ μένα γνώμη. . .

Ὁ Γιερέας: Λόγους θέλω νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ κρῖνε τότες, μιὰρῆ. . .

Ἡ Γιεραίνα: Τί ἀκόμα μ' ἀπανταίχεις.

Ὁ Γιερέας: Ἀνοίξε. . . προμοῦ μ' ἀκούσεις καὶ μιλάς.

Ἡ Γιερέαινα: (ἀνοίγοντας τὴν πόρτα) Νὰ μὴ θαρῆς πὼς πέτουμαι καὶ στὴν ὑποκρισία, τόμου τὸ φρόβο μου ἐνοιώσες, δὲ θέλω...

Μπαίνει ὁ Γιερέας ἀλλαξοπρόσωπος, πεντάχλωμος, μὲ μαῦρα γένεια σγουρά, μὲ κατὰμαυρα μάτια ξανοιγμένα καὶ περίτρομα.

Ὁ Γιερέας: Γιὰ ἀγροίκα τί θενὰ σοῦ εἶπῶ...

Πετάει στὴ γωνιά μαχαίρι αἱματομένο· τὴν κωϊά ζει τὰ κατὰματα· κείνη χαμηλώνει τὰ μάτια.

— Εἶναι τὸ κρῖμα βολετὸ νὰ γιαιρεφτῆ; ... Στὸ ἴδιο λεπίδι κ' ἐπρεπε νὰ πνίξω τὴν πνοή σου... Ἐσὺ βυζαίνης τὸ αἷμα μου σὰν καλαμὰ τ' αὐλάκι... Ἦτανε δῶ... ἢ ἐγύριζε νάρθη;... Μολόγα το καὶ φτάνει...

Ἡ Γιερέαινα: Σώπαινε, στρίγγλε, καὶ ἡ γωνιά θὰ σβύσει ἀπὸ τὰ λόγια σου... σώπαινε καὶ σ' ἀπείκασα μ' ὅσα στὴ φρένα σου κραζέεις φονερά... κ' ὅ, τι ἐπραξες τ' ἀποπνεοῦ ἢ μαῦρη πέτρα στὸ χρωστάει... ἄδικα ἐπῆε τὸ κακό...

Ὁ Γιερέας: Ροβόλησε τὸ αἷμα μου ἀπὸ Παλποῦ καὶ καίει τὰ σωθικά μου... τὴ μάνητα στὰ στήθια μου χοχλάζει... σὰν τῆς σφεντόνας σφουριχτὸ λιθάρι πῆγε στὰ ἦπατά του ἢ μαχαίριά... μὰ ἐράγισε τὸ στήθος μου καὶ στάζει τὸ φαρμάκι...

Ἡ Γιερέαινα: Γιερέα, καμύσου· ἀμαρτωλὴ γενιά δὲν εἶμαι, οὔτε θὰ θρέψω... τί μοῦ γλυστράς στὰ στήθια μου τὴν ὀχιεντρα καὶ γλύφει μου τὴ ρόγα;... Τίμα γενιά θὰ βλογηθῆ στὰ μολεμένα στήθια μου;...

Ὁ Γιερέας: Εἶμαι ἡ κολώνα ἀράγιστη ποῦ τὴ γενιά στηλώνω... Πέσε στὰ στήθια μου ν' ἀκούσεις τὸ αἷμα τῆς δοξομάνας... Κοίτα με στὰ μάτια νὰ λιχόσεις...

Ἡ Γιερέαινα: (σηκώνεται, παίρνει τὸ ρογὶ καὶ χύνει λάδι στὴ φωτιά) Στ' ὀρκίζουμαι καὶ πίστεψε... μὴν ἄδικα μολέψεις τὴ γενιά... καὶ συλλοῖσόν τὴν ψυχὴ ποῦ μοῦ δόσες στὰ σπλάγγα νὰ σπαράξει... Μὴ μὲ πανταίχεις, μαρὲ, γιατί ἀστοχᾶς, Γιερέα... (Ἀκούγονται μουγκρίσματα πληγωμένου στὴν αὐλή) Σφίγγω τὸ λόγο μέσα μου νὰ μὴ χρουθῆ σ' ἀγέρι καὶ ξεματώσει καὶ τ' ἀγιωτινὸ κορμὶ στὰ σωθικά μου... Ἄνοιξες λάκκο γιὰ νὰ μπῶ... Τὴ γνώμη φόνεψε στὸ νοῦ προμοῦ τὴν πράξεις ἔργο... Γιερέα, στοχάσου τὸ χαμὸ ποῦ προμηγνᾶει ἡ φωνή μου, καὶ μὴν παλεύεις ἄγουρα νὰ μὲ πεθάνεις... Ἄμε κ' ὁ λόγος λάβρωσε στὰ χεῖλια μου... (Τὰ μουγκρίσματα σβύνουνε στὸ κατώ τὸ σπιτιοῦ).

Ὁ Γιερέας: (Πάντα ἀλλαξοπρόσωπος, φαίνεται σὰ νὰ κρουμαίνεται χαμένος) Γροίκα, γυναικα... τὸ χαμό... τ' ἀντίδορο δὲ φτάνει γὰ σ' ἀγίαση... καὶ γὼ τὴ δόξα τῆς γενιᾶς σοῦ τάζω...

Ἡ Γιερέαινα: Παράτησε τὰ τάρματα καὶ μετανόα... τί ἐπραξες; ποῖονε θὰ φάει ἡ κατονηγῆς; Ἀγροίκα, μέσα μου ἡ φωνὴ τοῦ αἵματός σου μὲ σφάζει...

Ὁ Γιερέας: (τηράζοντάς τη πάλε ξεσταστικά) Κρῖνε καὶ πνίξε μέσα σου τ' ἄλλοτινὸ κορμὶ... τὴ λάβρα ποῦ

μὲ καίει... Βυζαίνω δίκιοπο σπαθὶ στὸ αἷμα μου βαμένο... ποῦ στάζει ἀπ' ὀχιεντρα καὶ μάνητα... Γὼ τάζω καὶ ἀποτάζω... Τ' ἀποσπεροῦ σημαίνω σου τὴν κρῖση ποῦ ἀποπῆρα... Μολόγα το... Ποῖος εἶναι... (Τὰ μουγκρίσματα δυναμώνουνε. Σταματᾶνε ἀποσβολωμένοι κ' ἀκρουμαίνονται· ἡ φωνὴ ραγισμένη πνίγεται. Ἡ Γιερέαινα πάει κατὰ τὴ θύρα κ' ἀγροίκαίει ξάφνου χτυπιόντας τὰ χέρια τῆς στὰ στήθια γυρίζει καὶ λέει τοῦ Γιερέα:) Γιερά σου, ἀντριωμένε, τό καμες τὸ ψυχικό, σιδεροκαβαλάρη, ποῦ πέτεσαι στὸ χέρι σου κρατώντας τὴ χροιά... χαιράμενος ποῦ ἐσκοτίωσες, κ' ἀνοιξες τὴν πληγὴ βαθεῖα γιὰ νὰ δεχτῆ καὶ μένα... Στὸ εἶπακα νὰ στομωθεῖς, σοῦ πῆρα ὄροκο πύρινο νὰ βουληθεῖς καλόγνωμα γιὰ μένα... Τὸ σπῖτι μου ἐξετίμωσες καὶ καταφρόνησες το!... (Τώρα φωνάζει σκουχτὰ τραβιόντας τὰ μαλλιά τῆς καὶ μαδόντας τα) Σκίσε τὰ στήθια μου, μαρὲ, νὰ ἰδῆς φωτιά ποῦ καῖνε, καὶ ἀγροίκα τὸ πῶς ἀλυχταί τὸν πόνο μου ὁ ἀγός μου... Γιολίζω θρηγὸ τὴ νυχτιά στὸν ἄδικο σκοτωμὸ του... σιάνηκες δολερὸς φονιάς... καὶ δίκιο δὲ σοῦ θέλω... Φέγα! τοῦ φοβιτοῖαρη ἢ κόψη καίει καὶ λάμπει μόνη ἡ νύχια...

Ἡ φωνὴ τοῦ πληγωμένου ἀγροικιέται ποῦ λέει—: Τοῦ φονιά... τό... μαχαίρι... δάγκωσε ἡ ψυχὴ μου... τὸ αἷμα θυμέου, ἀδερφή... Ὀχιτρός... στὸ αἷμα ἐβούτηξε... τὰ σάβαρα τ' ἀποσπεροῦ... Ὁ ἀπίσω τὴν... παραγγολή... γραμμένη στὴν καρδιά σου...

Ἡ Γιερέαινα: (μοιρολογώντας) Οὔθρες ἀνοῖχτε τοῦ σπιτιοῦ... καὶ κλειστε μαῦρες πλάκες... Θὰ φάω ψωμὶ στὴν κόλαση... τί γδικιωμὸ δὲν ἔχω... γυναικα ἀνήμπορο κορμὶ... κ' ἀγέννητη σειριά... θὰ μου, βουβὴ εἶναι ἡ πλάκα μου... ντροπὴ στὸν κάτω κόσμω...

Ὁ Γιερέας: Εἶναι τὸς καὶ μοιρολογαί;... Ὁ νοῦς μου πάει σ' ἀλόνια ὅτε ἀλωνίζουνε ἄλογα τὰ φωνητώμενα στάχνα... γιὰ στάσου νὰ σφουριχθῶ... γιὰ στάσου νὰ μπει μέσα μου τὸ θεϊκὸ λεπίδι... Εἶναι τ' ἀδέρφι τ' ἀκριβό;... Μοῦ βούλιαξε τὰ λογικά στὸν ἄδη ἢ ἀμαρτία...

Ἡ Γιερέαινα: ὀρμαίει καὶ κατεβαίνει στὸ κατώ ἀκλουθούμενη ἀπὸ τὸ Γιερέα, ποῦ κρατᾶει δαβλὶ ἀναμένο.

Ἡ Γιερέαινα: (στεκόμενη πάνου ἀπὸ τὸν μισοξεψυγισμένο τῆς ἀδερφὸ) Γδύνομαι, μαρὲ φοιτιά, καὶ μπῆξε στὴν κοιλιά μου τὴ φλόγα νὰ φωτιστεῖς... Ὁ νοῦς μου πάει πετάμενος σ' ἀδικιοθανατάδες νὰ μάσει λόγια νὰ σοῦ εἶπῃ... νὰ εἰλεῖ νηχὸς τοὺς κολασμένους... (Πέφτει ἀπάνου στὸν ἀδερφὸ κλαίοντας). Ἐλα ν' ἀκούσεις τὴ φωνὴ ποῦ φεύγει... στὸ αἷμα τὸ δικὸ νὰ πιεῖς... νὰ σβύσεις τὸ χαμὸ σου... Στὸ εἶπα, θεϊκὲ καημέ!...

Ὁ Γιερέας: Πλανέφτηκα... Λάθεψα!...

Ὁ Δαβωμένος: (στρουφογυρίζοντας καὶ μουγκρίζοντας) Τὰ σωθικά μου ἐκάμησαν... Τὸν ὄροκο σὰ

ἀφῆνω... ἀδερφή, τὸ αἷμα πίσω σοῦ ζητάω...

Ἡ Γιερέαινα: Ἀδέρφι μου, ἦτανε φονιάς τὸ δολερὸ τοῦ ἀντροῦ μου τὸ μαχαίρι... τί θες, ἀδέρφι μου ἀκριβό, νὰ πράξω στὴν ψυχὴ σου;...

Ὁ Δαβωμένος: (ξέψνηχα) Δὲν τόλιπα... γδικιωμονται οἱ ἀδικοσκοιτωμένοι...

Ἡ Γιερέαινα: Τ' ἀφίνει, γιὰ παραγγολή;...

Ὁ Δαβωμένος: (τηράζοντας κατὰ τὸ Γιερέα κ' ἀνοίγοντες στερονή βολὰ τὰ μάτια) Ἀνάξιε τίμα τῆς γενιᾶς!...

Ἡ Γιερέαινα: (παίρνοντας τὸ μαχαίρι τοῦ ἀδερφοῦ ἀπὸ τὴ ζώνη του) Τὸ αἷμα πίσω τ' ἀδερφοῦ... Ποιὰ λύπη νὰ χορτάσω;... Τ' ἀντροῦ νὰ στείλω θάνατο;... Μέσα μου ἄς πνίξω τὴ γενιά... (βυθίζει στὴν κοιλιά τῆς τὸ μαχαίρι)

Σπήλιος Πασαγιάννης.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

Συναλοιφή ὀνομάσθη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἢ φθογοπάθεια ἢ προερχομένη ἐκ τῆς συγκρούσεως συνεχῶν φωνηέντων φθόγγων εἴτε ἐν τῇ αὐτῇ λέξει, εἴτε εἰς δύο κατὰ συνέχειαν λέξεις.

Καθ' ὅσον γνωρίζω πρὸ ἐμοῦ οὐδεὶς ἔδωκε τὴν φυσιολογικὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου, δηλ. τὸν φωνητικὸν μηχανισμόν τῆς συναλοιφῆς. Ἴδου αὐτός:

Υπάρχει εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀνεκαθεν περιέργος τις φωνητικὸς νόμος, καθ' ὃν ἰσχυρότερος φωνήεις φθόγγος συνέλκει εἰς τὴν ἰδικήν του στοματικὴν χώραν καὶ ἀφομοιώνει πρὸς ἑαυτὸν τὸν ἀσθενέστερον τοιοῦτον, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὴν παρ' αὐτῷ συλλαβῆν, εἴτε τὴν πρωτοτερινὴν λ. χ. **ψεμάθη=ψαμάθη, ὀδαξάω=ἀδαξάω, λογγάζω=λαγγάζω Κέρκυρα=Κόρκυρα** (ἀρχ. προφ. =ου), **μεγαρικὰ=μαγαρικὰ** (Στεφ. Βυζ. ἐν λ. Μέγαρα) **μορμύρων=μυρμύρων**, (Ἡσυχ.) **ὄστακός=ἀστακός** κτλ. καὶ ἐκ τῆς νεοελληνικῆς: **ζορκάδι=ζαρκάδι, θεραπεύω=θαραπεύω, πεπόνι=ποπόνι, δειλῖος=δόλιος, λειουργιὰ=λουτουργιὰ** κτλ. εἴτε εἰς τὴν ἐπομένην λ. χ. **τριακόντερος=τριακόντερος**, Ἐρμώνασσα=Ἐρμώνοσσα, **Γεκάδαμος=Γεκέδαμος**, Πτολεμαῖος=Πτολομαῖος κτλ. καὶ ἐκ τῆς νεοελ.: **Πάνορμος=Πάναρμος, ὄρεξι=ὄροξι, ἄρορρα=ἀρραρα**, (ἐν Ἀρτάκη παρ' ἀλιεῦσι), **condimentum=κουδοῦμεντο** κτλ. (ἄλλα πάμπολλα παραδείγματα ἐκ τῆς ἀρχ. καὶ τῆς νέας βλέπε ἐν Γραμματικῇ μου, Ἀθήν. 1907, σελ. 96=98).

Ἡ ἀφομοίωσις αὐτῆ τῶν φωνηέντων εἶναι δύο εἰδῶν **ἐμπροσθοδρομικὴ** ὅταν προηγῆται τὸ ἰσχυρόν φωνήεν, τὸ ὁποῖον ἀφομοιώνει εἰς ἑαυτὸ καὶ τὸ ἐπόμενόν του ἀδυνατότερον, καὶ **παλινδρομικὴ** ὅταν ἔπεται τὸ δυνατότερον φωνήεν, τὸ ὁποῖον ἀφομοιώνει καὶ

τὸ πρὸ αὐτοῦ ἀσθενέστερον. Ὁ μηχανισμὸς τῆς ἐμπροσθοδρομικῆς εἶναι καθαρῶς φυσιολογικός· ἀφοῦ δηλ. δώσωμεν εἰς τὸ κοίλωμα τοῦ στόματος τὸ κατάλληλον σχῆμα διὰ νὰ μορφώσωμεν τὸν προηγούμενον ἰσχυρότερον φωνήεντα φθόγγον, δὲν μεταβάλλομεν, ραθυμίας ἔνεκα, τὸ σχῆμα τοῦ στόματος, καὶ ὅταν ἀκόμη ἔλθῃ ἡ στιγμὴ νὰ προφέρωμεν τὸν ἀκόλουθον ἀσθενέστερον, ἀλλὰ συμπεροφέροντες τὰ μεταξὺ σύμφωνα ἐκφωνοῦμεν καὶ τοῦτον μὲ τὴν μορφήν τοῦ προηγούμενου λ. χ. νεοελ. **Σαμοθρῖκη=Σαμαθρῖκη**, ἀρχ. Ὀφελωνίδης=Ὀφολωνίδης κτλ.

Ὁ λόγος τῆς παλινδρομικῆς εἶναι κάπως ψυχολογικός· ἐπειδὴ δηλον ὅτι ἡ προφορὰ ἰσχυροτέρου τινὸς φωνήεντος φθόγγου ἀπαιτεῖ ὀπωσδήποτε περισσότερον κόπον ἀπὸ τὴν προφορὰν τοῦ ἀσθενέστερου, προσπαθοῦμεν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον νὰ παλλαγῶμεν ἀπὸ τὸν μᾶλλον κοπιαστικὸν καὶ τοιουτοτρόπως βιαζόμενοι νὰ μορφώσωμεν ταχύτερον τὸ κοίλωμα τοῦ στόματος πρὸς μόρφωσιν τοῦ ἰσχυροτέρου ἐπομένου ἐτοιμάζομεν αὐτὸ πρὶν προφθάσωμεν νὰ προφέρωμεν τὸν ἀσθενέστερον πρωτοτερινόν, οὕτως ὅστε προφέρωμεν καὶ τοῦτον μὲ τὸ σχῆμα ἐπομένως καὶ μὲ τὸν ἦχον τοῦ ἀκολουθοῦ ἰσχυροτέρου.

Ἡ ἀφομοίωσις αὕτη, ἀφοῦ γίνεται εἰς δύο φωνήεντα, ποῦ τὰ χωρίζουν ἐν τῷ μεταξὺ σύμφωνα, πολὺ εὐκολώτερα καὶ κανονικώτερα βέβαια θὰ γίνεται εἰς δύο φωνήεντα κείμενα παρ' ἄλληλα λ. χ. ἀρχ. **μνέα=μνάα, αἰωνός (1)=οἰωνός** κτλ. νεοελ. **πρόατα=πράατα** (Θεσσαλία), **ποῦ ἄ (2) πάς;=πᾶ ἄ πας; τί ἄ κάνεις;=τὰ ἄ κάνεις;** (Σαρανταεκακλησία) κτλ.

Ἐτερος φωνητικὸς νόμος τῆς ἑλληνικῆς εἶναι ὅτι, ὅταν τύχουν παρ' ἄλληλα δύο τὰ αὐτὰ φωνήεντα ὑφίστανται δύο εἰδῶν συναίρεσιν:

α) Ὅτι δύο ἴδιοι φωνήεντος φθόγγοι συγχωνεύονται εἰς ἓνα καὶ μόνον, λ. χ. **προοδεύω=προοδεύω, διηγούμαι=δηγοῦμαι, ζῶω=ζῶ** κτλ. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, τῶν ὁποίων ἡ προφορὰ ἠνείχετο διπλόχρονα, συνεχωνεύοντο οἱ δύο εἰς ἓνα διπλόχρονον (μακρόν), οἰονδήποτε χρόνον καὶ ἂν εἶχον τὰ δύο παρ' ἄλληλα φωνήεντα λ. χ. **μνάα=μνᾶ, γέραα=γέρα, Χίος=Χίος, ὕς=ὕς δηλώω=δηλώ, ἠέλιος=ἠλιος** (ἀρχ. προφ. η=ῆ) κτλ.

β) Ὅτι δύο ἴδιοι φωνήεντες φθόγγοι πύσχουσι τὴν λεγομένην συνίρησιν, ἦτοι προφέρονται ἀμφοτέροι μονοσυλλάβως ὡς δίφθογγος λ. χ. **θεε=θιέ, ζῶω=ζῶου, προοδεύω=προουδεύω, διήγημα=διήγημα**, κτλ. καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας **τὸ ὄνομα=τοῦνομα, πλόος=πλοῦς, εὔνοος=εὔνοος** κτλ. (προφορὰ **ου** δίφθογ-

1) Πρβλ. **αἰετός**.

2) Τὸ ἄ τοῦτο εἶναι ἰδιοματικὸς τύπος τοῦ **θὰ** προελθὼν ἐξ ἀνομοιώσεως: **θὰ θέλω=ἄ θέλω**.

γική=όου) (3), παχές=παχεις, ἔχον=ἔχον κτλ. (προφ. ει διφθογγική=έι). (4)

Ὅμοιος λοιπὸν καὶ ὅταν τύχῃσι παρ' ἀλλήλους δύο φωνήεντες φθόγγοι διάφοροι, συναίρουσιν δύο εἰδῶν :

α) ἀφομοιοῦται μὲν ὁ ἀσθενέστερος πρὸς τὸν ἰσχυρότερον, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, μετὰ δὲ τὴν ἀφομοίωσιν ἢ συγχωνεύονται εἰς ἓνα καὶ μόνον, οἱ δύο ἴδιοι καταστάντες φθόγγοι λ. χ. **μνέα=μνά=μνᾶ, πρῶτα=πράατα=πράτα** : Καὶ λοιπὸν : τὸ **ἄφθλος=ἄεθλος** γίνεται πρῶτον **ἄαθλος** καὶ ἔπειτα **ἄθλος** καὶ τὸ **φάγετε=φάετε** γίνεται πρῶτον **φάατε** καὶ ἔπειτα **φάτε, ἐγὼ ἐφάνη=ἐγὼ *ὀφάνη=ἐγὼ *φάνη, τὸ ἔλεγα=τὸ *ὄλεγα** (5) =**τὸ ἔλεγα, γενέων=*γενέων=γενῶν, Θεόδωρος=*Θοόδωρος=Θόδωρος** (πάμπολλα παραδείγματα ἀρχ. καὶ νέα βλέπε γραμματικῆς μου σελ. 99—101), ἢ προφέρονται ἐν συνίζησει διφθογγικῶς λ. χ. **Θεοκυδίδης=*Θοοκυδίδης=Θουκυδίδης, τὸ ἔργον=*τὸ ἔργον=τοῦργον** κτλ. (προφ. ου=όου), ἐκ τῆς νέας ἑλληνικῆς δὲν εὔρον παράδειγμα, ἀλλ' ἐξάπαντος θὰ ὑπάρχει εἰς τὰ ἰδιωματικά.

β) Χωρὶς νάφομοιωθοῦν συνέλκει ὁ ἰσχυρότερος τὸν ἀσθενέστερον καὶ προφέρονται ἀμφοτέρω μονοσυλλάβως ἐν συνίζησει ὡς δίφθογγος λ. χ. **παχέϊ=παχεῖ, βάθει=βάθει** (προφ. ει=έι) κλαίει=κλεί, λέει, ὄτα(6), ἄριστος, ἡζών, ρολοί, πάει, αἰτός, βοηθῶ, Ἰάμβλιχος, Ἰάννης, Πηληιάδω, Μενέλεω, ἀνώγειον, πόλεων, πήχεων, νιός, παλιός, κτλ. κτλ. κτλ.

Πολλάκις καὶ μετὰ τὴν συνίζησιν γίνεται ἡ ἀφομοίωσις τοῦ ὑποτακτικοῦ φθόγγου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ μονοφθογγισμὸς λ. χ. **αἰεῖ=αεί, εἰς=ές, Ἰουλώ=Οὐλώ, αἰδης=ἄδης, ὠιδῆ=ὠδή, ἡίων=ἡών** (7) **ἄ ἡλι=ἄηλι=ἄλι** (7) **βόηθα=βόθα, λέεις=λές, ἀκούεις=ἀκοὺς** κτλ. κτλ. κτλ.

Μ. Φιλήτας.

THÉODORE DE BANVILLE

Η ΜΠΑΛΛΑΝΤΑ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ

Βασιλιάδες πού μιὰ μέρα θὰ κριθῆτε, εἶναι γραφτό,
Λυπηθῆτε καὶ τὴ φτώχεια, πού δὲν ἔχει πού νὰ γείρη.

3) Τὰ Ἀρχίνος, Κρατίνος εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὰ Ἀλεξανδρίνος, Βυζαντινός, τὰ δορυξός, φυλλοξός, μυοξός συνεξέδραμον πρὸς τὰ ἱξός τὸ δὲ δίξρος πρὸς τὸ ἄκρος.

4) Εἰς τὰ μέλεε=μέλε, ἡλεε=ἡλε τὰ δύο ε συνήρθησαν εἰς ἐν διὰ νὰ κρατηθῆ τὸ τυπικὸν στοιχεῖον τῆς κλητικῆς.

5) Τοιοῦτοτρόπως τὸ ἦκουσα παρὰ φίλου μου ἐκ Νικοπόλεως τοῦ Πόντου ὅστις τὰ τοιοῦτα πάντοτε καὶ κανονικῶς τοιοῦτοτρόπως τὰ λέγει.

6) Ἄχρι σήμερον οὔτα.

7) Βλέπε Ν. Γ. Πολίτου παροιμ. τομ. Α'. σελ. 503—4 καὶ Γραμματικῆ μου τομ. Β'. σελ. 365—6.

Τὸ λαὸ πού εἶναι ὄλο ἀγάπη κι' ἄς μὴν ἔχη καὶ λεφτό,
Πού κἂν φόρους θὰ πλερώνη κἂν τάλετρι του θὰ σύρη,
Κἂν στὸν πόλεμο θὰ τρέχη, κἂν θὰ σκάβη, κἂν θὰ σπείρη,
Οἱ φτωχοὶ καταραμένοι θᾶναι αἰώνια, δὲν μπορεῖ,
Καὶ τὸ φόρτωμά τους θᾶναι πάντα ἀλύπητα βαρὺ
Στοὺς πιὸ λίγο ἀναγκασμένους τὸ καθημερινὸ θὰ λείπη,
Παγωνιὰ βροχὴ καὶ κρύο κι' ἥλιου ζέστα καφτερή,
Στὴν κακόμοιρη τὴν φτώχεια, πάντα βάσανα καὶ λύπη.

Ὁ φτωχὸς ἀπορριχθὲς στᾶχαρό του σπιτικὸ
Μοιάζει μὲ τὰ ζωντανὰ του πού καθένας τᾶχει δέρι.
Φοῦρνο ἀνάβει γιὰ ἓνα γάμο ἢ γιὰ τραπέζι φιλικό,
Τὰ σταφύλια του τὰ ρίχνει γιὰ κρασί στὸ πατητήρι;
Φτάνει ὁ ἀφέντης ἔχει γίνε κ' ἡ φωνὴ του πιὸ σκληρή.
Κι' ἀκουμπᾶ στὸ δοῦλο πάνω πού παγώνει, τὸ βαρὺ
Χέρι του, πού γιὰ νὰ μοιάσῃ μ' ὄρνιου νύχι λίγο λείπει.
—Εἶμαι ἐγὼ, τοῦ λέει, καὶ παίρνει παραπάνω ὅσο
μπορεῖ,
Στὴν κακόμοιρη τὴ φτώχεια πάντα βάσανα καὶ λύπη.

Λυπηθῆτε αὐτοὺς πού κάνουν στὰ παλάτια τὸν τρελλό,
Τὴν καλογριά πού μόνη ξαγρυπνᾷ στὸ μοναστήρι,
Τὸν ψαρά πού τρεμουλιάζει σὰ θωρᾶ τὸν κεραυνὸ
Σὰ γεράκι νὰ χουμῖζη στὸ μικρὸ του τρεχαντήρι.
Τὸν ἐργάτη πού δουλεύει μέρα νύχτα στὸ λιοπύρι,
Λυπηθῆτε τὶς μαννάδες, ὦ τί φρίκη φοβερή!
Τὸ ξανθόμαλλο παιδάκι πεθαμένο τὸ θωρεῖ,
Καὶ στὸν κόρφο τῆς ἡ μάννα τᾶσφιξε μὲ καρδιοχτύπι,
Μὰ τὸλόμικρο κορμάκι νὰ ζεστάνη δὲ μπορεῖ
Στὴν κακόμοιρη τὴ φτώχεια πάντα βάσανα καὶ λύπη.

ΣΤΑΛΣΙΜΟ

Πρίγκηψ, χάρη γιὰ καθένα, πού ἀπὸ σένα καρτερεῖ,
Γιὰ τὴ νιὰ πού ξενοράβει στὸ ψαθένιο τῆς σκαμνί,
Καὶ κοιτάζει ἀγάλι ἀγάλι τὸ ὄνειρό τῆς νάπολεῖται.
Χάρη ἀκόμα καὶ γιὰ κείνους πούναι ξένοι καὶ γδυμνοί.
Στὴν κακόμοιρη τὴ φτώχεια πάντα βάσανα καὶ λύπη.

Σμύρνη.

Στέλιος Σεφεριάδης.

Οἱ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ, ποιήματα Κλήμη
Πορφυρογέννητου. Ἀθήναι, 1907.

Μία τῶν μεγαλειτέρων ἀτολαύσεων δι' ἀνθρωπὸν
τῶν γραμμάτων εἶνε καὶ ἡ συναίσθησις ἐνὸς εὐχαρίστου
καθῆγοντος· ὅταν δηλ. ἐνθουσιαζόμενος ἀπὸ ἓνα βιβλίον
αἰσθανθῆ τὴν ἀνάγκην νὰ κάμῃ κοινωνοὺς καὶ
ἄλλους τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του. Τόσον δὲ περισσότερον
εἶνε εὐχάριστος τὸ καθῆγον αὐτό, ὅσον εἶνε, ἀφ' ἐνὸς
μὲν μία ἱκανοποίησις τοῦ αἰσθανομένου καὶ ἀφ' ἑτέρου,
ἀπόδοσις δικαίου διὰ τὸν προξενήσαντα τὴν εὐχαρίστησιν
αὐτὴν συγγραφέα, ποιητὴν κλπ.

Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν εὐ-
ρίσκομαι σήμερον, ὅταν κατόπιν ἀναγνώσεως τῶν
ὄραιοτάτων ποιημάτων, ἐνὸς ἀγνώστου ἴσως ποιητοῦ
εἰς πολλοὺς, ἀποφασίζω νὰ περιγράψω τὰ συναισθη-
ματα πού διήγειραν μέσα μου οἱ Παραλλαγές τοῦ Κλή-
μη Πορφυρογέννητου.

Ἐνα μικρὸ κομψὸ βιβλιαράκι μὲ ὀλίγας σελίδας,
διαρρημένο σὲ τρία μέρη. Τ' «ἀπολυτικία», ἢ «πρό-
φραση μελαγχολίας», καὶ ὁ «πρόλογος» γραμμένος στὸ
τέλος διότι εἶνε ὁ πρόλογος τῶν μυστηρίων, τοῦ ἱεροῦ
μυστηρίου τῆς μεταλήψεως, τῆς Φύσεως.

Ὁ ποιητὴς ξεχωριστά, ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους,
ζῆ μέσα στὰ ὄνειρά του καὶ μέσα στὴ Φύσιν, τὴν ὁποῖαν
ἀντιλαμβάνεται ὡς ἀληθινὸς καλλιτέχνης καὶ ὡς ἄνθρω-
πος, ὁ ὁποῖος βλέπει μέσα στὴ Ζωὴ τῆς Φύσεως βα-
θεῖα, καὶ διακρίνει καὶ τὰς ἐλαχίστας ἀκόμη διακνύ-
σεις τῆς κινήσεως. Κάθε κίνησις φύλλου γι' αὐτὸν ἔχει
ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ ἰδιαιτέραν ὄλως διόλου ζωὴν,
ἔστω καὶ στιγμιαίαν. Κάθε ἀντικείμενον τῆς Φύσεως,
εἴτε ἔμψυχο εἴτε ἄψυχο, ἔχει γιὰ τὸν ποιητὴ καὶ τὴ
ζωὴ του. Καὶ τὴν Ζωὴν αὐτὴν δὲν τὴν φαντάζεται
ἄπλως μόνον διὰ τῆς ψυχῆς του, ἀλλὰ τὴν ἀντιλαμβάνει
καὶ τὴν αἰσθάνεται βαθειά. Ἀκούει, καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἀνελαίσθητον κρότον, τὸν ὁποῖον
κάνουν τὰ λουλούδια ὅταν μεγαλώνουν, μέσα στὴ
γαληνιαία καὶ μεγαλοπρεπῆ Σιωπῇ τοῦ Ἄπειρου.—
Καὶ χαίρει ὑπερήφανος τὴν πολυποίκιλη αὐτὴ δημι-
ουργία καὶ συγκινημένους τόσο, ὅσο χάνεται πρὸς σι-
γμὴν διὰ τὸν ἑαυτὸν τὸν ἡ ὑπόστασις του καὶ ἀφομοιῶ-
νεται μὲ τὰ ὄνειρά του, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν πρὶν παρὰ
μονάχα σκιᾶς τοῦ πνεύματός του!.. Καὶ εἶνε ὄραία
αὐτὴ ἡ Ζωή!..

Εἶνε δύσκολη ἡ γλῶσσα τῶν ποιημάτων του, ὅπως
εἶνε δύσκολη καὶ ἡ ἀνεύρεσις καὶ ἀπόδοσις καὶ τῶν ἐλα-
χίστων ἀκόμη ἀποχρώσεων τῆς Μεγάλης Φύσεως, συν-
δυσασμένης μὲ τὰ ὄνειρα.—Τάχα καὶ τὰ ὄνειρα τῶν
ποιητῶν καὶ ἡ φαντασία των δὲν συμπληρῶνουν τὴν
ἁρμονίαν τῆς φύσεως;..

Καὶ μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ μικρὸ βιβλιαράκι βγαίνει ὀλό-
κληρη μιὰ μεγάλη ψυχὴ, πελώρια, φουσκωμένη ἀπὸ
συναισθημάτων καὶ ξεπετιέται ὀλόρθη καὶ ἀπλώνεται
καὶ ξεδιπλώνει τὰ φτεροῦγιά τῆς διάπλατα γιὰ νὰ δι-
ώξῃ τὰ σύννεφα καὶ νὰ φανῇ ὁ ὑπέρολαμπρος ἥλιος
τῆς ὀραιότητος.

Τὶς προάλλες ἔγραφε ὁ Rodin, ὅτι ἓνα ἔργο μεγάλο
γιὰ νὰ ἦνε μεγάλο, πρέπει νὰ ἦνε ἀπλό, ἀπαράλλακτα
ὅπως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι καὶ ὅπως συνέγραψαν τὰ ἔργα
τοὺς οἱ Μεγάλοι κλασικοί. Θὰ ἤθελα νὰ καθορίσω ὀρι-
στικώτερον καὶ ἀναλυτικώτερον τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν
τοῦ ἀπλοῦ. Μέχρι τίνος σημείου δηλ. φτάνει τὸ ἀπλοῦν,
ἀπὸ πού ἀρχίζει καὶ πού τελειώνει. Καὶ πέραν τὴν ἐξέ-
λιξιν τῆς Τέχνης καὶ ἰδίως τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς καὶ
βλέπω, ὅτι ἀπλοῦν δὲν εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει μόνον

τὰς εὐθείας γραμμὰς καὶ ἡ ἐπιπολαία ἀπομίμησις τῆς
φύσεως διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὸν λό-
γον, ὅτι ἡ Ἐσωτερικὴ Ζωὴ τῆς Φύσεως δὲν χρησι-
μεύει εἰς ἡμᾶς, ὅπως ἦτο ἡ Τέχνη τῶν Περασίων καὶ
τῶν Ἀσυρίων καὶ ὅπως εἶνε ἡ συνήθης ἐπιλεγόμενη
ποίησις—ἡ ποιήσις δηλ. τῆς ρίμας καὶ τῆς ὁμοιοκα-
ταληξίας.—Ἄλλ' ἄπλοῦν ἐθεωρήθη ἀνεκᾶθεν καὶ τὸ
πολυσύνθετον, ὅπως ὑπάρχη εἰς τὰς Καρνατίδας, τῶν
ὀλοίων ὁ ἐπενδύτης εἶνε ἴσως τὸ πολυσηχδέστερον τῆς
Τέχνης καὶ ὅπως εἶνε ὁ Γοτθικὸς λεγόμενος ρυθμὸς.
Ὅταν πρωτοῦδῃ κανεῖς τὴν Cathédrale τῆς Κολωνίας
καὶ τὸ hotel de ville τῆς Louvain, συναρπάζεται χωρὶς
νὰ ἐννοῇ καὶ αἰσθάνεται πραγματικῶς τὴν μεγάλην
ἐπιβολὴν τῶν ὀραίων αὐτῶν κτιρίων καὶ νομίζει ὅτι
τίποτε ἀπλούστερον ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν μεγαλοφυη-
μάτων αὐτῶν. Καὶ μόλα ταῦτα ὅταν ψιλοξετάσῃ καὶ
πάρῃ ἓνα ἓνα τὰ μικρὰ ἀγαλματάκια πού στολίζουν
τὰς προσόψεις τῶν κτιρίων, τὰμέτρητα αὐτὰ μικροτε-
χνήματα ἰλιγγῶ πρὸ τῆς μεγάλης συλλήψεως τῶν τε-
χνιτῶν αὐτῶν τῶν ἀγνώστων.

Σ' ἓνα τέτοιο λοιπὸν Ναὸ, ἀνόμαλο στὰς λεπτομε-
ρείας του καὶ μεγαλοπρεπῆ εἰς τὸ ἐπιβάλλον του, πρέπει
νὰ μπῆ κανεῖς μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ μεγάλη κατάνυξι, γὰ
νὰ ψάλλῃ τ' ἀπολυτικία τοῦ Κλήμη τοῦ Πορφυρογέννη-
του καὶ τότε, μὲ προετοιμασμένην τὴν ψυχὴν γιὰ τὴν
μετάληψιν τῶν μυστηρίων, θὰ νοιώσῃ ὄλην τὴν μεγα-
λοπρέπειαν καὶ ἀγάπην τοῦ ποιητοῦ.

Ἔτσι κι' ἐγὼν μπαίνοντας μέσα σ' ἓνα τέτοιο Ναὸ,
ἐκστατικὸς πρὸ τῶν παραλλαγῶν τῶν ποικιλοχρῶματων
ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, πού μπαίνει μέσα ἀπὸ τὰ ἀμέτρητα
παραθυράκια τοῦ Ναοῦ, ἀνοίγω τὸ ψαλτήρι τοῦ ποι-
ητοῦ καὶ ψάλλω μαζύ του :

Σημαίνει ἡ ὄρα τῶν ὀρων...

*Αγιάζει τὶς κορφὰς ἡ Δύσις

καὶ τὰ ἤχηνα νερὰ σπερνοῦν

στὸ σῶθρηνο ξωκκλήσι!

— Χαίρει Νύμφη Ἀνύμφευτε.

*Αγιάζει ἡ Δύσις τὶς κορφὰς καὶ τὰ νερὰ σὰν νὰ
ἦσαν καμωμένα ἀπὸ ἤχον, ἠχολογῶντας ψάλλον τὸν
ἔσπερονὸ στὸ ξωκκλήσι τῆς ὀραιότητος.

Μιὰ δέηση ἄλικη θλίβεαι,

τὸ ἄρρωστο, ἐμπρός σου δεῖλι.

Τὸ ἄρρωστο τὸ δεῖλι μὲ τὰ ἄλικα τὰ χρώματά του
θλίβεται, σὰν μιὰ δέησις μακροῦ, καμωμένη ἀπὸ ἄλλε-
κες ἀκτίνες πού φθάνουν στὴν Παναγίαν ἀπὸ τῆ Γῆ. Καὶ
προχωρῶ μαζύ του ψάλλοντας τὸν πόνο πού αἰσθάνθη-
κε ὁ ποιητὴς γὰ ἓναν πόθον ἀόριστον ἀλλὰ πραγματι-
κὸν γὰ νὰ εἶνε μεγάλο, ὑψηλὸ πού τοῦ λείπει καὶ πού
προσπαθεῖ νὰ καθορίσῃ μὴ τὸ κατορθώνοντας καὶ ἀπί-
νοντας μονάχα τὰ ἔχη τῆς ἐρεῦνης του μὲ τοὺς ὀραίους
ἐλευθέρους στίχους του. Καὶ ἐξακολουθῶ.

Πάλι βρέχει!

Στὰ παράμερα τοῦδῖα

Οί ψαλμοί θρηνοῦν που ἐδιάβαζες τὸν ὄρθο
Μυροβόλησε ἡ ψυχούλα σου ἡ εὐώδια
τὸ κορμί σου, σὲ μιὰν δέηση δλόρθο.

Πάλι βρέχει!

Στοῦ κελιοῦ τῶραχα τζάμα
κλαῖνε μουσικὲς ἀγιογραφίες
ποῦ ἦλθοι μὲ τὸ αἷμα τους ζουγράφιζαν
οἰς ἀπόκομῆς σου ψαλμουδιές.

Πάλι βρέχει!

Τί σέ θέλουν οἱ καῦμοὶ ποῦ λὲν θυμήσου;

Οἱ ψαλμοὶ τοὺς βροχῖνοι
μούσκεψαν τὴν ἀσπιλὴ ψυχὴ σου
καὶ στὰ δάκρυα δὲν ἀντέχει.

Πάλι βρέχει!...

Βρέχει! Καὶ ὁ ψάλτης αἰσθάνεται νὰ τὸν καταλαμβάνη
μελαγχολία καὶ ἀκούει παντοῦ νὰ θρηνοῦν οἱ ψαλμοί,
ποῦ διάβαζε ἡ ψυχὴ του τὸν ὄρθο. Καὶ βλέπει ὄλα
του γύρω γύρω μελαγχολικὰ καὶ τὴν διακρίνει στὰ τζά-
μα νὰ εἰκονογραφίξῃ μουσικὲς ἀγιογραφίες ποῦ κλαῖνε
καὶ ἀκούει τοὺς καῦμούς της νὰ τῆς φωνάζουν: Θυμή-
σου τὸν ἑαυτό σου μέσα στὰ ὄράματά σου. Ἀλλὰ ἡ ψυχὴ
του εἶνε θλιμμένη καὶ δὲν ἀντέχει περὶ στὰ δάκρυα. Καὶ
βρέχει... βρέχει ἀκατάπαντα καὶ οἱ στάλες τῆς βροχῆς
χτυποῦν ἴσα στὴν καρδιά του καὶ γίνονται βαρεῖς καὶ
οἱ καῦμοὶ του καὶ οἱ ψαλμοὶ του. Καὶ πονεῖ!... Πονεῖ
ὁ ποιητὴς καὶ εὐχαριστεῖται στὸν πόνο του καὶ ἐντροφεῖ
ἡδονικὰ καὶ λέγει:

Πῆρε τὴν ψυχὴ σου ὁ Πόνος κ' ἔφυγε
πρὸς τοὺς μενεξέδες.

Διαλαλήσαν οἱ κινθάρες
τοὺς σεραφικούς Λαλέδες.

Κλειῖς τὰ σμαράγδα σου γὰ πάντα,
ξόρκισέ το, ξόρκισέ το τὸνειρό μου.
Μέσα σου γυρεύω
τὸ χαμό μου.

Καὶ μέσα στὸν πόνο του φωνάζει μ' ἀγαλλίασιν καὶ
μὲ χαρὰν, ἀπαράλλακτα ὅπως ἕνας ἄρρωστος ποῦ πο-
νεῖ ἡδονικὰ, καὶ αἰσθάνεται τὸν ρυθμὸν τοῦ ἄλλοις νὰ
ριγῇ στὸ θρόισμα τῆς γλῶσσης καὶ παντοῦ βλέπει τὸν
Γόη τῆς ἡδονῆς νὰ βασιλεύη;

Ἐρίγει ὁ ἄλιος ρυθμὸς
στὸ θρό τῆς ἀρχαίας γλῶσσης,
Στὰ γαρκισιακὰ νερά
βασιλεύει ὁ Γόης.

Ἀλλὰ πονεῖ πολὺ μὲ τὴν ἡδονὴν αὐτὴν καὶ λέγει:

Τὴν λιανείαν τῶν ἀνθῶν
ἔρημ ψυχὴ παράτα.
Πῆρες τὰ μάτια κ' ἔφυγες
πρὸς τὴν ἀβέβαια σιγάτα.

Καὶ στῶν θλιμμένων τὴν Κερίν
ἀνάβεις τὸ καντήλι
Στὸ θρό τοῦ ἀπόσπερον ὄνειρου
μὰ ἐλεγεία ἐθρύλει.

Κατόπιν βραδυνάζει ἡ μέρα, κ' ἔρχονται οἱ Ἄγγελοι
νὰ τρυγήσουν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μέρας ἕνα λυγμὸ,
τὸν λυγμὸ ποῦ ξεψυχᾷ καὶ κρέμεται σὰν κοῖνος καὶ
φωνάζει:

Ἔλα ἔπνε καὶ πάρε με!

Στὸ δεύτερο μέρος, στὴν «Πρόφραση μελαγχολίας» ὁ
ποιητὴς θυμᾶται πῶς:

Ὠραῖα λογάκια, ἀφρόνιστα χυμένα κάποιον βράδυ
ἀπ' τ' ἀψηλὸ παράθυρο, θυμοῦμαι πῶς μεθοῦσα
καὶ μελαγχολεῖ σκεπτόμενος τὴν ψυχικὴν ὑπόστασιν τῶν
ποιητῶν καὶ γ' αὐτό:

Σὲ ἀνθοψυχῶν συμπόσιο νοσταλγικὸς εἰσύρθη
Καὶ οἱ Νύφες παραμόνευαν τὸ χαῖρέ του στὴ Δύση
τὴν ἀνεξομολόγητη ψυχὴ νὰ ξεδιαλύσουν
(Γιὰ ἁρμονικὸ ξελόγρασμα τὰ δέντρα τοῦ εἶχαν στήσει)

Κι' ἀρχίζει νὰ τὴν ὑμνῇ καὶ λέγει:

Σ' ἔναν καθρέπτη ὀπίλινο τὸν πόθο ἔχει πλανέψη
ἢ νοσταλγοῦσα μου ψυχὴ δεμένη στὸνειρό σου.
Πῆρε σε ὁ Πόνος. Μουσικοὶ καὶ εὐλογημένοι οἱ δρόμοι
Ἄπ' τὴν καθημερινὴ ζωὴ ποῦ ἀδρᾷ σὲ φθεῖρει ὁ σῶσου
Τὰ ρόδα ξεσητεύονται σὲ μνημικὴ ἐξορία
στὸ κάλεσμα τοῦ δύσματος, ποῦ ὑπέρχουσαι παλιόνοι
καὶ μύρια χαιρετίσματα σὲ κοῦφους κόσμους πάλλει
σὲ ἄρωμα ἀβρότατων ρυθμῶν σεμνὰ διαβαίνεις μόνη.

Καλῶς τὴν. Κόμοι ἀράχνοι μὲ ἄγνωστα ὑμέναια τοῦλα
μελωδικὰ σὲ στόλισαν γιὰ ὑπόσχεσην ὑπέργεια,
Μὰ στὴν πικρὴν ἀπαντοχὴ τὸ ἐπαύριο ποῦ θὰ κλαίῃ
τᾶνθα θλιμμένη ποῦ ἔρανες, μαράθηκαν τ' ἀστέρια.

Καὶ ἐξακολουθεῖ ὑμνῶντας πάντοτε τὴν μελαγχολι-
κὴν ψυχὴν του καὶ τὸν ἀόριστόν του Πόθο τῆς Ἀγά-
πης, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ γι' αὐτὸν τὸ ἰδανικότερον τῶν
ιδεῶν καὶ παῖρνε ποιητικώτατα, γιὰ νὰ καλύψῃ τὸ πρό-
σῶπον τῆς ἰδανικῆς του ἀγάπης, ὡς ἐπιθαλάμιον στό-
λισμα, τοὺς πέτλους ποῦ ὑφαίνει κάποιον νεράιδα ἀπὸ
τοὺς ἤχους τῆς βροχῆς καὶ ἀπὸ τὶς ἀκτῖνες τῆς Σελή-
νης πῶς πέφτουν στὰ μαλλιά της καὶ ἀπ' ἐκεῖ σκορ-
πίζονται στὸ δάσος:

Φαίνει τοὺς ἤχους τῆς βροχῆς μὲ τρίχες τῆς Σελήνης
ἀπ' τὰ μαλλιά της ποῦ ἔπεσαν σ' ἕνα πανέμοιο δάσο,
κάποιον Νεράιδα μνημικὴ, πέτλους γιὰ ἐρώτων θρούλους
ποῦ ἐπιθαλάμιον στόλισμα τὸ ἰδεῖ σου θὰ σκεπάζω

καὶ ἐξακολουθεῖ πάντα μελαγχολικὸς:

Ἀνῶνει τῶν κοῖνων ἡ ψυχὴ
σὲ κάποιος ἔμους μουσικὸς πρὸς τὴ Σελήνη.]
Τᾶνθα τὰ εἰσιμοθάνατα
μυστήριον τὰ μετέλαβε ἡ Σελήνη.

Κ' ἐὼν μυστικοπάθητη ποῦ ἀνάειλες
σὲ παραμύθια παλαιῶν καιρῶν,
νὰ ξεδιαλύσεις θέλεις, μέσα σὲ ὄνειρο
τί λὲν σ' ἀνθολαλήματα οἱ θρήνοι τῶν νερῶν.

καὶ ἡ μελαγχολία του αὐτῆ, ἡ ὁποία τὸν κάμνει νὰ αἰ-
σθάνεται βαθύτατα τὴν κρυμμένη καὶ ἀνιστόρευτη Ζωὴ
τῆς Φύσεως, τὸν προετοιμάζει γιὰ τὴν μετάληψιν τῶν
μυστηρίων, ὁπότε θὰ τελειώσῃ ἡ λειτουργία ποῦ γίνεται
καὶ ἀρχίζει ὁ «Πρόλογος».

Ἡ ψυχὴ τοῦ ποιητῆ ξεριχνεῖται μὲ γοργάδα μέσα στὰ
μυστήρια τῆς Φύσεως καὶ εἰς τοὺς λίγους αὐτοὺς στίχους
ἀποκαλύπτεται ἡ θαυμασία καὶ ποικιλότητος Ζωὴ τοῦ
Σύμπαντος. Καὶ εἶνε αὐτῆ ἡ αἰσθητικώτερον ἀντίληψιν
τῆς φυσικῆς ὠραιότητος, τὴν ὁποίαν διαβλέπουν μέσα
στὴ Σιωπὴ καὶ στὴν φαινομενικὴν ἀκίνησιν της τὰ μά-
τια τοῦ ποιητοῦ. Καὶ ἀποτελεῖ αὐτῆ τὴν θαυμασίαν

ἐναρμόνισιν ἐνὸς ψαλμοῦ μὲ τοὺς ἤχους τῆς ψυχῆς, οἱ
ὁποῖοι παράγονται ἀπὸ τὰς χορδὰς τῆς φύσεως ποῦ
κρούουν τὰ δάκτυλά μας, ὀδηγούμενα ἀπὸ τὴν αὐθόρ-
μητον ὄθησιν τοῦ πνεύματός μας.

Λίγους μονάχα στίχους θὰ παραθέσω στὰ πεταχιά,
μὴ θέλοντας νὰ διαταράξω τὴν μεγαλοπρεπῆ Σιωπὴ
τῆς Φύσεως μέσα στὴν ὁποίαν χαρούμενος ὁ ἄνθρωπος,
μὲ τὸ εἶναι του ἀκούει τὰ λουλούδια ν' ἀναπνεύουν καὶ
νὰ μεγαλώνουν καὶ βλέπει τὶς ψυχῆς τῶν πεθαμένων
φύλλων μικρούλικες σὰν χάδια παιδιῶν νὰ σκαρφαλώ-
νουν πηδηχτὲς ὁμορφα, ὁμορφα, στὶς σκάλες ποῦ ἔχτι-
σαν οἱ ἠλιακὲς ἀκτῖνες, γιὰ νὰ φθάσουν στὸ Θεό.

Κάθε ἄρωμα ποῦ ξεφυγᾷ μὲ τ' ἀνθογάλλι
ξεμυστηρεῖται ἕνα ἤχον ξεχασμένο.
Ἄπ' τοὺς παλιούς τοὺς μύθους ποῦ ἔζησα
τὸ γυρισμὸ τοῦ ἑαυτοῦ μου περιμένω
Παλιὲς ψυχῆς, ψυχῆς καιρῶν ποῦ πέρασαν
στοὺς θανάτους περνοῦν τῶν μύθων,
ὡσὰν ψυχὴ στεροῦ ἢ ἐνθύμηση
κρούει τὸ σημαντήρι τῶν ὄνειρων.

Μὲ ξήγησαν τῶν δειλινῶν οἱ ἀγγέλοι
τὶς ραφωδιές τῆς σιωπῆς ποῦ λὲν οἱ κοῖνοι
καὶ στὸ μενεξεδένιο μου ὄνειρο
μιὰ σιωπὴ τραγουδιστὴ τὸ ἄρωμα χύνει.

Καὶ ἔχει μάθει τὸ συναξάρι τῆς σιωπῆς ὁ ποιητὴς
στὶς σκιὲς ποῦ βλέπει ἡ ψυχὴ του, μέσα σὲ ἥσυχια καὶ
γαλήνια νερά, κάποιων ρόδων, ποιὸς ξέρει σὲ ποιὸς
κῆπους ξεσητεμένων, ὅπως κανεὶς βλέπει κάποτε τὴν
σκιά του στὰ σύγγερα.

Τὸ συναξάρι τῆς σιωπῆς μαθαίνω
σὲ ὁμοίωμα ρόδων σὲ νερὰ ξεσητεμένων.
Ἡ συμφωνία τῶν λουλουδιῶν
ἀντιφεγγίζει θρήνους ξεχασμένων.

Ἄρα τὴν ὄρα κ' ἀπαντῶ κατ' ἀνέυροτο
στὰ μυστικὰ τῶν ἔσπερον μύθων
τὸν ἔρομο θάλαμό μου ἐσοιχείωσες
μὰ ἤχημ μαιαιότητα ὄνειρων.

Z. Μακρῆς.

ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΣ

J'énivrer d'infini d'amour et de lumière
et remonter enfin à la cause première.
TH. GAUTIER.

Κ' ἔπλεκα μέσ' σὲ θάλασσα, ποῦ τὰ ὄρια κύματά της
φαινότανε στὰ ψυχικὰ μάτια μου σὰν ἀχάτης
ἀγνάτος, σὰ διαμάντι ὑγρό, σὰν περσοῦξες λυωμένος
καὶ βρῖσκουμον στὴ θάλασσα τὴν τέτοια βυθισμένος.
Κ' ἐκεῖ ποῦ ὡς κ' ἡ παραμικρὴ κλωστή τῆς ὑπαρξῆς μου
ρουφοῦσε τὴν ἀφάνταστη ὁμορφιάν, ὅπου κανεὶς μου
λόγος δὲ θὰ ζωγράφιζε τὴ γλῶσσα της ἐκείνη,
κ' ἐκεῖ ποῦ στροβιλίζουμον μέσ' στὴ χαϊδέφτρα δίνη,

κ' ἐκεῖ ποῦ ὄλο τὸ εἶναι μου ν' ἀρπάζει λαχταροῦσε
τὸ νόημα ποῦ στὰ βάθια της ἡ θάλασσα κρατοῦσε,
κατέβη κάποιον Χερουβείμ κι ἀπάνω στὸ κορμί μου
οὐράνια μάγια φύσηξε ποῦ ὀμπρός τους ἡ ὕλική μου
οὐσία λὲς κ' εἶταν κερὶ κι ἀρχίνησε νὰ λυώνει,
νὰ λυώνει νὰ σκορπιέται μέσα στὸ Ἄπειρο σὰ σκόνη
σκορπιούντανε, τὴν ξάνουσαν τὰ ψυχικὰ μου μάτια,
ἴσα μὲ ποῦ καὶ τὸ ὕστερον μόριο της στὰ κρεββάτια
τῆς Ὑλῆς καταστάλαζε, καὶ τότες ἡ ψυχὴ μου
μέσ' στὴν πανώρια θάλασσα ποῦ βυθισμένος ἦμουν
κολύμπησε ἀπεδίκλωτη κ' ἔσμιξε μὲ τὸ ρέμα
ποῦ κυματάει πηγάζοντας ἀπ' τὸ παγκόσμιο Πνεῦμα.

Γιῶργος Φιλήντας.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1910

A'. Ἐκλείψεις

Κατὰ τὸ ἔτος 1910 θὰ συμβῶσιν 4 ἐκλείψεις, ὧν 2
ἠλιακαὶ καὶ 2 σεληνιακαὶ, αἵτινες ἀκολουθοῦσαι τὸν κύ-
κλον τῶν 18 ἐτῶν καὶ 11 ἡμερῶν θὰ ὁμοιάσωσι κατὰ
πάντα πρὸς τὰς κατὰ τὸ 1892 γενομένας.

1. Ὀλικὴ ἐκλείψις τοῦ ἡλίου τῆ 26 Ἀπριλίου.
Ἀόρατος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ γραμμὴ τῆς ὀλικῆς ταύτης ἐκλείψεως περιλαμβάνεται
μεταξὺ Αὐστραλίας καὶ Νοτίου Πόλου. Ἡ μεγί-
στη διάρκεια τῆς ὀλικῆς ἐκλείψεως ἔσεται 4 λεπτῶν
πρώτων καὶ 19 δευτερολέπτων. Ἐν Τασμανίᾳ, τῷ μόνῳ
σημείῳ ἐν ᾧ θὰ καταστῇ εὐκρινεστάτη, θὰ διαρκέσῃ 3',
ἀλλὰ δυστυχῶς κατὰ τὴν σιγμὴν ἐκείνην ὁ ἥλιος δὲν
θὰ εὐρίσκηται ἀρκούντως ὑψηλὰ εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Θ' ἀρχίσῃ δὲ ἡ ὀλικὴ αὕτη ἐκλείψις τῆ 4 ὥρα καὶ
44' π.μ. κατὰ τὸν μέσον χρόνον τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως εἰς τὸν ἔχοντα 103° 11' μῆκος καὶ πλάτος 73° 9'
τόπον· θὰ λήξῃ δὲ εἰς τὸν μῆκος 154° 33' καὶ πλάτος
41° 30' ἀνατολικῶς τῆ 8η. Ἡ ἐκλείψις αὕτη θὰ ἦναι
μερικὴ ὀρατὴ εἰς ἅσασαν τὴν Αὐστραλίαν καὶ εἰς
τὰς πλείστας νήσους τῆς Σόνδης.

2. Ὀλικὴ ἐκλείψις τῆς σελήνης τῆ 11 Μαΐου
1910.

Οἱ ἐν Εὐρώπῃ ἐν γένει δὲν θὰ ἴδωσιν σχεδὸν οὐδὲν
ἐκ τῆς ἐκλείψεως ταύτης, ὀρατῆς ἐν Ἀμερικῇ:

Ἀρχὴ τῆς ἐκλείψεως 4 ὥρ. 52' π. μ.
τέλος τῆς ὀλικῆς ἐκλ. 8 28'.

3. Μερικὴ ἐκλείψις τοῦ ἡλίου τῆ 20 Ὀκτω-
βρίου 1910. Ἀόρατος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ ἐκλείψις αὕτη ἔσεται ὀρατὴ ἐν τῷ βορείῳ μέρει
τοῦ Εἰθρητικοῦ Ὠκεανοῦ, ἐν Ἀλάσκα, ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ

ἐν ὄλῃ τῇ βορειοανατολικῇ Ἀσίᾳ. Ἀρχὴ εἰς τὸν ἔχοντα μῆκος ἀνατολικὸν 114°37' καὶ πλάτος βόρειον 63°27'. Τὸ τέλος εἰς τὰς 5 ὥρας καὶ 32' εἰς 166°54' δυτικῶς καὶ 17°45' βορείως.

4. Ὀλικὴ ἐκλειψις τῆς σελήνης τῇ 3 Νοεμβρίου ὁρατὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ ἐκλειψις αὕτη θὰ εἶναι λίαν ἀξιοσημείωτος δι' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Ἀπασαί αἱ φάσεις αὐτῆς δυνατὸν νὰ παρατηρηθῶσιν ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὄρους, καθ' ὅτι ἡ ὀλικὴ ἐκλειψις συμπίπτει ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ δορυφόρος ἡμῶν θὰ εὐρίσκηται πλησίον τοῦ μεσημβρινοῦ.

Ἀρχὴ τῆς ἐκλείψεως τῇ 11 ὥρᾳ καὶ 50' ἑσπέρας. Τέλος τῇ 3 ὥρᾳ καὶ 3' πρωίας.

Τὸ μέγεθος τῆς ἐκλείψεως θὰ ἦναι 1,130 εἰάν ἡ διαμέτρῳ τῆς σελήνης ληφθῆ ὡς μονάς.

Πρὸ πατὸς δέον νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὴν μεγάλην καθαριότητα καὶ εἰς τοὺς χρωματισμοὺς τοῦ δορυφόρου ἡμῶν.

Β'. Κομῆται κατὰ τὸ 1910.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ ἀναφανῶσιν οἱ ἐξῆς κομήται:

α) Κατὰ Φεβρουάριον ὁ Κομήτης τοῦ Τέμπελ ἀριθμὸς 2, ἀνακαλυφθεὶς ὑπὸ τοῦ Τέμπελ τῇ 3 Ἰουλίου 1873.

β) Κατὰ Μάϊον ὁ περιφημὸς Κομήτης τοῦ Χάλει, τὸ 1682 ὑπελόγησεν οὗτος ὅτι ὁ κομήτης αὐτὸς θ' ἀναφανῆ τὸ 1910. Πέρυσιν δὲ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀστροφυσικοῦ μουσείου τῆς Χαϊδελβέργης Βόλφ, ἀνεκάλυψεν αὐτὸν ἐκ νέου εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ὠρίωνος.

γ) Ὁ Κομήτης τοῦ Δ' Ἀρῆστ ὅστις θὰ ἐμφανισθῆ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1910, ἀνακαλυφθεὶς τὴν 27 Ἰουνίου 1851.

καὶ δ) ὁ Κομήτης τοῦ Τέμπελ ἀριθμὸς 1, ἀνακαλυφθεὶς ὑπὸ τοῦ Τέμπελ τῇ 3 Ἀπριλίου 1867 θὰ φανῆ κατὰ Νοέμβριον.

B.

A. ΣΤΡΙΝΤΜΠΕΡΓ

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τετάρτη σκηνή.

Ἡ παραμάννα. Ὁ Ἰλαρχὸς ἀπ' τὴν μεσαία θύρα.

Ἰλαρχὸς. (Βγάζει τὸ ἐπανωφόρι του). Ἀκόμα εἶσαι ξυπνητή;

Παραμάννα. Σ' ἐπερίμενα νὰ ἐλθῆς.

Ἰλαρχὸς. (Ἀνάφτει ἕνα κερὶ τοῦ γραφείου ἀριστερά, ἀνοίγει ἕνα συρτάρι, κάθεται ἐπάνω καὶ βγάζει ἀπ' τὴν τσέπη του ἐπιστολὰς καὶ ἐφημερίδας).

Παραμάννα. Κύριε Ἀδόλφε!

Ἰλαρχὸς. Τί θέλεις ἀπὸ μένα;

Παραμάννα. Ἡ γρηθὰ εἶναι ἄρρωστη, καὶ ὁ ἰατρός εἶναι ἐδῶ.

Ἰλαρχὸς. Εἶναι πολὺ ἄρρωστη;

Παραμάννα. Ἄ, δὲν πιστεύω. Φαίνεται, πῶς εἶναι λίγο κρυωμένη.

Ἰλαρχὸς. (Σηκώνεται καὶ προχωρεῖ πρὸς αὐτὴ κοντὰ εἰς τὸ μεσαῖο τραπέζι). Ποῖος ἦτον ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ σου, Μαργαρίτα;

Μαργαρίτα. Ἀχ, τόσες φορὲς σὲ τὸ εἶπα, ὅτι ἦτον ἐκεῖνο τὸ χαμένο τὸ κορμί, ὁ Γιώανσων.

Ἰλαρχὸς. Εἶσαι βεβαία, ὅτι αὐτὸς ἦτον;

Παραμάννα. Πῶς παιδιαρίζεις! Καὶ ἐννοεῖται, εἶμαι βεβαία, διότι αὐτὸς ἦτον ὁ μόνος...

Ἰλαρχὸς. Καλά, ἀλλ' αὐτὸς νὰ ἰδοῦμε, ἦτο βέβαιος, ὅτι ἦτο ὁ μόνος; Ὁχι, αὐτὸς δὲν ἠμποροῦσε νὰ εἶναι βέβαιος, ἐπὶ ὅμως ἠμποροῦσε νὰ εἶσαι βεβαία δι' αὐτό. Βλέπεις, ἐδῶ εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ πράγματος.

Παραμάννα. Ἐγὼ δὲν βλέπω καμμιά διαφορὰ.

Ἰλαρχὸς. Ἐπὶ βέβαια δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὴν ἰδῆς, ἀλλ' ἡ διαφορὰ ὑπάρχει. (Φυλλομετρεῖ λεύκωμα φωτογραφιῶν, ποῦ εἶναι ἐπάνω στὸ μεσαῖο τραπέζι). Εὐρίσκεις, ὅτι ἡ Βέρτα μὲ ὁμοιάζει; (Παρατηρεῖ μιὰ φωτογραφία μέσα στὸ λεύκωμα).

Παραμάννα. Ὅπως τὸ ἕνα τ' ἀγὸ τὸ ἄλλο ἀγὸ.

Ἰλαρχὸς. Ἀνεγνώριζεν ὁ Γιώανσων, ὅτι ἦτο πατέρας;

Παραμάννα. Ὡ, ὅσον διὰ τοῦτο ἦτον ἐξαναγκασμένος.

Ἰλαρχὸς. Ἄ, αὐτὸ εἶναι φρικῶδες! — Ἄ, νὰ ὁ ἰατρός.

Πέμπτη σκηνή.

Ὁ Ἰλαρχὸς. Ἡ παραμάννα. Ὁ ἰατρός ἀπ' τ' ἀριστερά.

Ἰλαρχὸς. Καλὴ σπέρα, κύριε ἰατρέ, πῶς εἶναι ἡ πεθερά μου;

Ἰατρός. Δὲν εἶναι τόσο σπονδαία ἡ ἀσθένειά της, ἕνα στραγγούλισμα εἰς τὸ ἀριστερὸ πόδι.

Ἰλαρχὸς. Θαρρῶ, πῶς ἡ Μαργαρίτα μὲ εἶπεν, ὅτι εἶναι κρυολόγημα. Ἡ ἀντίληψις λοιπὸν τοῦ πράγματος φαίνεται, πῶς εἶναι πολὺ διαφορετικὴ, πήγαινε νὰ κοιμηθῆς, Μαργαρίτα.

Παραμάννα. (Ἀναχωρεῖ ἀπ' τὴν μεσαία θύρα).

Ἑκτη σκηνή.

Ὁ Ἰλαρχὸς. Ὁ ἰατρός.

(Παῦσις).

Ἰλαρχὸς. Καθήσατε, παρακαλῶ, κύριε ἰατρέ.

Ἰατρός. (Κάθεται κοντὰ στὸ μεσαῖο τραπέζι ἀπ' τ' ἀριστερά). Εὐχαριστῶ.

Ἰλαρχὸς. (Κάθεται ἀπ' τὰ δεξιὰ). Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἠμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ τις πῶλο μὲ ραβδώσεις, ἐὰν ζενγαρώσῃ ζέβρον μὲ φοράδα;

Ἰατρός. (Μὲ ἀπορία). Βεβαίωτατα.

Ἰλαρχὸς. Εἶναι ἀληθές, ὅτι καὶ οἱ κατόπι πῶλοι θὰ εἶναι ὡσαύτως ραβδωτοί, ἐὰν ἐξακολουθήσῃ τὸ ζενγαρώμα μὲ ἕνα αὐτο;

Ἰατρός. Μάλιστα εἶναι ἀληθές.

Ἰλαρχὸς. ἠμπορεῖ λοιπὸν κατὰ τὰς περιστάσεις τὸ αὐτο νὰ εἶναι πατέρας ἐνὸς ραβδωτοῦ πώλου καὶ τὰ νάπαλιν;

Ἰατρός. Μάλιστα. Ἔτσι φαίνεται.

Ἰλαρχὸς. Ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἡ ὁμοιότης ἐνὸς ἀπογόνου πρὸς τὸν πατέρα δὲν σημαίνει τίποτε.

Ἰατρός. Ὡ.

Ἰλαρχὸς. Ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἡ πατρότης ἐν γένει δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀποδειχθῆ.

Ἰατρός. Ὡ.

Ἰλαρχὸς. Εἶσθε χῆρος καὶ ἀπεκτίσαστε ἕνα παιδί.

Ἰατρός. Ναι—ἄ...

Ἰλαρχὸς. Δὲν αἰσθανθήκατε σὰν πατέρας καθόλου τὸν ἐαυτὸ σας γελοῖο; Δὲν ἤξεύρω, διατὶ εἶναι τόσο κωμικό, ὅταν ἕνας πατέρας βγαίῃ νὰ περπατήσῃ εἰς τὸν δρόμο μὲ τὸ παιδί του, ἢ ὅταν ἀκούω ἕναν πατέρα νὰ ὁμιλῆ γιὰ τὸ παιδί του. «Τὸ παιδί τῆς γυναίκας μου», ἔπρεπε νὰ λέγῃ. Δὲν αἰσθανθήκατε ποτὲ τὴν ψεύτικη θῆσι σας, δὲν σὰς ἤλθέ ποτε ὁ πειρασμὸς τῆς ἀμφιβολίας, δὲν θέλω νὰ εἰπῶ τῆς ὑποψίας, διότι, ὡς ἄνθρωπος καλῶς ἀναιθετραμμένος, παραδέχομαι ὅτι ἡ σύζυγός σας ἦτο ἀνωτέρα ἀπὸ κάθε ὑπόνοια;

Ἰατρός. Ὁχι, ποτὲ μου δὲν εἶχα τοιαύτας ιδέας, ἄλλως τε φρονῶ, κύριε Ἰλαρχε, ὅτι πᾶς τις ὀφείλει νὰ ἀποδέχεται τὰ τέκνα του καλῇ τῇ πίστει, ὡς λέγει καὶ ὁ Γκαῖτε.

Ἰλαρχὸς. Καλῇ τῇ πίστει, ὅταν πρόκειται περὶ γυναικός, αὐτὸ εἶναι ἀρκετὰ ἐνδοιαστικό.

Ἰατρός. Ἀχ, ὑπάρχουν λογίων λογίων γυναῖκες.

Ἰλαρχὸς. Νεώτεροι ἔρευναι ἀπέδειξαν, ὅτι μόνον ἐν εἶδος ὑπάρχει, ὅταν ἡμῖν νέος, ἡμῖν ἕνα ζωηρὸ καὶ ἠμπορῶ τώρα νὰ τὸ εἰπῶ—ἐμμορφο παλληκάρι. Ἐνθυνοῦμαι μόνον δύο στιγμιαίας ἐντυπώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀργότερα εἶχον διεγείρει τὰς ὑποψίας μου. Μία φορὰ ἐταξείδευα μὲ ἀτμόπλοιο. Ἐκαθήμεθα ἐγὼ καὶ μερικοὶ γνωστοί μου εἰς τὸ ἐστιατόριο. Ἐξαφνα ἐμβαίνει ἡ νέα οἰκονόμος, κάθηται ἀκριβῶς ἀπέναντί μου καὶ κλαίονσα διηγῆται, ὅτι ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς εἶχε χαθῆ εἰς ἕνα νανάγιο, τὴν ἐλυπηθήκαμε, καὶ ἐγὼ παράγγειλα καὶ μᾶς ἔφεραν σαμπάνια. Μετὰ τὸ δευτέρου ποτιῆρι ἡ γγισα τὸ πόδι της, μετὰ τὸ τέταρτο τὸ γόνατό της καὶ τὸ πρῶν τὴν εἶχα παρηγορήσει.

Ἰατρός. Ἀλλά, κύριε Ἰλαρχε, μία χελιδὼν ἕαζ οὐ ποιεῖ.

Ἰλαρχὸς. Τώρα ἔρχεται ἡ δευτέρα καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἑαρινὴ χελιδὼν. Εἶχα ὑπάγει εἰς Λύζιαρ. Ἐκεῖ ἀπῆρτησα μία νέα γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε καὶ παιδιὰ, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος τῆς ἔμεγεν εἰς τὴν πόλι. Ἦτο θρη-

σκα, εἶχεν ἐκτάκτως αὐστηρὸς ἀρχάς, μὲ ἔψαλλε τὴν ἠθικὴ καὶ ἐν γένει ἦτο τιμωτάτη, ὡς φρονῶ, τὴν ἐδάγεισα ἕνα βιβλίον, δύο βιβλία, ὅταν ἀνεχώρησε,—ἀρκετὰ περιεργὸ πρᾶγμα—μὲ ἐπέστρεψεν ἡ ἴδια τὰ βιβλία, τρεῖς μῆνας ἀργότερα ἤνθα μέσα στὰ βιβλία αὐτὰ ἕνα ἐπισκεπτήριο μὲ μία ἀρκετὰ σαφῆ δῆλωσι. Ἦτιον μιὰ ἀθῶα, τόσο ἀθῶα, ὅσο ἠμπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἐρωτικὴ ἐκδήλωσις ἐκ μέρους μιᾶς ὑπάνδρου γυναίκας πρὸς ἕνα ξένο ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν ἐπεχείρησε νὰ τὴν πλησιάσῃ. Καὶ τώρα ἔρχεται τὸ ἐπιμύθιο τῆς ἱστορίας. Μὴ δίδῃς πολὺ πίστι.

Ἰατρός. Ἀλλὰ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ δίδῃ καὶ πολὺ ὀλίγη πίστι.

Ἰλαρχὸς. Ὁχι, οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγη. Ἀλλὰ παρατηρήσατε, κύριε ἰατρέ, ἡ γυναῖκα αὕτη ἦτον τόσο ἀσυναίσθητος πρόστυχη, ὥστε καὶ εἰς τὸν ἴδιό της ἄνδρα διηγείτο, ὅτι μὲ ἐνθυμείται. Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ὁ κίνδυνος, ὅτι δηλαδὴ ἡ γυναῖκα δὲν ἔχει καθόλου συναίσθησι τοῦ ἐνοτίκτου τῆς προστυχίας. Τὸ τοιοῦτο βεβαίως ἀποτελεῖ ἐλαφρυντικὴ περίπτωσι, δὲν αἶρει ὅμως τὴν κρίσι παρὰ μόνον τὴν ἐλαφρύνει.

Ἰατρός. Κύριε Ἰλαρχε, αἱ ἰδέαι σας κινοῦνται μέσα σὲ νοσηρὸ κύκλο, καὶ πρέπει νὰ προσέχετε ὀλίγο.

Ἰλαρχὸς. Δὲν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῆτε τὴν λέξ «νοσηρός». Ὅλοι οἱ ἀτμολέβητες ἐκορηγνύονται, ὅταν τὸ μανόμετρο δείχνῃ «ἐκατό». Ἀλλὰ δὲν εἶναι δι' ὅλους τοὺς ἀτμολέβητας τὸ ἴδιον «ἐκατό». Μὲ ἐννοεῖτε; Εἶσθε ἐδῶ διὰ νὰ μὲ ἐπιτηρῆτε. Ἐὰν δὲν ἤμουν ἄνδρας, τότε θὰ εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ παραπονεθῶ καὶ θὰ ἠμποροῦσα ἴσως νὰ σὰς δόσω ὅλην τὴν διάγνωσι, καὶ τὸ σπουδαιότερον, τὴν ἱστορία τῆς ἀσθενείας, ἀλλὰ τώρα εἶμαι ἕνας δυστυχεὴς ἄνδρας, καὶ διὰ τοῦτο ἠμπορῶ μόνον σὰν Ρωμαῖος, νὰ σταυρώσω τὰ χέρια εἰς τὸ στήθος καὶ νὰ περιμένω τὸ θανατηφόρον κτύπημα. (Σηκώνεται). Καλὴ νύκτα, κύριε ἰατρέ.

Ἰατρός. (Ὡσαύτως). Κύριε Ἰλαρχε! Ἐὰν εἶσθε ἀθνητής, καθόλου δὲν προσβάλλεται ἡ ἀνδρική σας τιμὴ, ἐὰν μὲ εἰπῆτε τὰ πάντα. Ὁφείλω ν' ἀκούσω καὶ τὴν ἀντίθετη μερίδα.

Ἰλαρχὸς. Εἶχατε τὴν εὐχαρίστησι, ὑποθέτω, νὰ ἀκούσετε τὴν ἄλλη.

Ἰατρός. Ὁχι, κύριε Ἰλαρχε. Πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι διὰ τὰ φαντάσματα τοῦ Ὑψεν ἄκουα τὴν κυρία Ἀλιβγγ νὰ ἐκφωνῆ τὸν ἐπικήδειο τοῦ ἀποθαμμένου ἀνδρός της, εἶπα μόνος μου. Εἶναι παρὰ πολὺ κῆριμα, ποῦ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀποθαμμένος.

Ἰλαρχὸς. Φρονεῖτε, ὅτι θὰ ἐλέγγο αὐτὸς ὁ λόγος, ἐὰν ἐξοῦσε; Καὶ ἔχετε τὴν ἰδέαν ὅτι ἂν κανένας ἀπὸ τοὺς ἀποθαμμένους ἄνδρας ἠμποροῦσε νὰ ἀναστηθῆ, θὰ τὸν ἐπίστευε; Καλὴ νύκτα, κύριε ἰατρέ! Βλέπετε ὅτι εἶμαι ἡσυχος καὶ ἠμπορεῖτε νὰ πᾶτε νὰ κοιμηθῆτε ἡσυχος εἰς τὸ κρεβάτι σας.

Ἰατρός. Καλὴ νύκτα, κύριε Ἰλαρχε. Μὲ τὴν ὑπό-

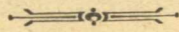
θεση αυτή δεν ήμπορώ πλέον να ενασχοληθώ.

Ήλαρχος. Εἴμεθα ἐχθροί;

Ήλαρχος. Καθόλου! Λυποῦμαι μόνον, ὅτι δεν ήμποροῦμε νὰ εἴμεθα φίλοι. Καλή νύχτα! (Ἀναχωρεῖ ἀπ' τὴν μεσαία θύρα).

Ήλαρχος. (Συννοδεύει τὸν ἱατρὸ ἕως τὴν θύρα, κατόπιν ἔρχεται εἰς τὴν πλαγιὴν θύρα ἀριστερά, τὴν ἀνοίγει ὀλίγο καὶ λέγει). Ἔλα ἔξω γὰρ νὰ ήμπορέσουμε ὀλίγο νὰ ὁμιλήσουμε. Σὲ ἐνόησα, ὅτι ἐσιτέκουσαν ἀπὸ πίσω καὶ ἄκουες κρυφά.

Γ. Καρατζᾶς.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΛΙΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Η ΑΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

(τοῦ *Lecante de Lisle*)

Σιωπηλός, με τὸν γρόθους σὰ δόντια, με ράχη σκυμμένη,
Μὲς στὴν ἑξῆς τοῦ φτερῶν τυλιγμένος τὴ σκέπη,
Σὲ ἄκρη ἀπάνω βουνοῦ ποῦ τὰ χιόνια κρατοῦν σκεπα-
σμένη,
Μιά νυχτιά ὁ Κατάρτος στέκει καὶ βλέπει.

Τῆς γῆς κάτω ἀπλώνονται οἱ μαῦροι καὶ ἀπέραντοι
κάμποι,

Τὶς στεριές της οἱ θάλασσες δέρονται με λύσσα,
Ἄπὸ πάνω οὐρανὸς με τὰ σύμπαντα ὀλόφωτος λάμπει,
Μὰ αὐτὸς μόνον τὴν τριόβαθην βλέπει τὴν πίσσα.

Τὰ αἱματόσταχτα μάτια του ἴσια τὸ βόθρο ἀγναντεύουν,
Ποῦ τὸν ἔχει ἡ Ζωὴ με φουρτοῦνες γεμάτο,
Ποῦ ἀνθρώποι καὶ ζῶα μυριάδες γεννιοῦνται, σαλεύουν,
Σὲ ὀργισμένων αἰώνων τὸν ἴσκιο ἀποκάτω.

Ἦσαννὰ ταπεινότητ' ἀκούει καὶ ἀνεβαίνουν σμιγμένα
Μὲ φονιάδων κραυγές, μ' ἐπινίκια τυράννων,
Παρακάλια λαῶν τοῦ Σταυροῦ θλιβερά, ἀπελπισμένα,
Καὶ δικαίων ποῦ ὁ βόρβορος πνίγει τὸν πλάνων.

Τέτοιος πένθιμος ἦχος, ποῦ ἀπ' τοῦ ἄμοιρου κόσμου τὸ
στόμα

Βγαίνει ἀφότου γεννήθη καὶ φέγγει φῶς μέρας,
Πιὸ ἀδάμαστος, ἄγριος, βάρυς καὶ ἀπ' τὸ μῖσοςτου ἀκόμα,
Ἦλοτρόγυρα βούιζε στ' ἀθάνατο τέρας.

Στοὺς δυσμέτρητους χρόνους ποῦ ἡ πρώτη του δόξα
φωτοῦσε

Τὴν ἀγὴ τοῦρανοῦ, μ' ἕνα πῆδημα φτάνει
Καὶ τῆς μαύρης του μοῖρας τὴ φρίκη καθὼς μελετοῦσε,
Τὰ θεότρανα σπλάγχνα του ρῖγος τὰ πιάνει.

Στρεφοαπλώνει τὰ χέρια, ζαρώνει τὰ νύχια, καὶ κραῖζει
Τῶν ὄνειρων ὁ πρῶτος, τάρχαϊο τὸ θῦμα.

Κ' ἡ φωνὴ του πιὸ πέρα ἀπ' τοὺς ὄμορφους κόσμους
τραντάζει,

Ποῦ τοὺς λούζει τῶν ἡλιων τὰτέραντο κῦμα.

«Οἱ μονότονες μέρες,—βροχὴ φοβερή,— πλημμυροῦνε
Τὴν αἰώνια ζωὴ μου καὶ δεν τὴ γεμίζουν.

Περηφάνεια, χολή, ἀπελπισία—τοῦ κάκου με σκοῦνε.

Ὡς κ' οἱ ἀγῶνες κ' οἱ λύσσεις βαραίνουν, συχίζουν.

Ἵσο ψεύτρα καὶ πλάνα ἡ ἀγάπη, ἄλλο τόσο τὸ μῖσος!

Ἵπια θάλασσες ἄπειρα δάκρυα καὶ πάθια!

Κερανοὶ καὶ μυριόκοσμοι! Πέστε, πλακῶστε με, κ' ἴσως

Ὁ ἅγιος ὕπνος με πάρη στὰ μαῦρα του βάθια.

Κ' οἱ δειλοὶ ποῦ εὐτυχοῦν, κ' οἱ φτωχοὶ κολασμένοι,
ὡς τοῦ τρίτου

Τοῦρανοῦ θεν' ἀκούν τὰ λαμπρὰ τότες ὕψη
Ν' ἀνεβαίνῃ φωνή,—«Σατανᾶς δεν ὑπάρχει!»—Μαζί του

Καὶ τὸ ἔργο τῶν ἕξι μερῶν θενὰ λείψῃ».

Ἀργύρης Ἐφταλιώτης.

ΦΕΓΓΑΡΙ ΤΗΣ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ

Κάτω ἀπ' τὰστρα καὶ πάνω ἀπ' ἕνα κνυαροῖσι τὸ Φεγγάρι με-
θυμένο με τὸν πόον μιᾶς φυλακωμένης παρακοντυλιᾶ.

Σκοτάδι μέσα στὸ κελλί της καὶ πορφύρα φορεῖ Ἐκείνη.

Τὸ εἶναι της Ἡδονῆς.

Βλέπω τὴ Νύχτα π' ἀγναντεύει γυρτὴ νὰ κρυφοδαγκάναται,
καὶ με τὰ χέρια σὰ μηλιγγια ὡς τὰ βαθεῖα μεσάνυχτα ἀκούω σου
τὸ ἄχι, Σουλαμνίτη!

Καὶ τὸ Φεγγάρι παρακοντυλιώνας σκοντιουφλά σὴν κορφή
τ' ἀλαργινοῦ Κορημᾶ καὶ πέφτει... ὁ καλόβουλος τρίτος.

Κατάμονα τόρα τ' ἄστρα με τ' ἀδιάκοπὸ τους νηλογενέμμο
διαβάζον με τὴν σορῖα τοῦ Σολομώντα.

Πορφύρα φορεῖ Ἐκείνη καὶ τριβῶνα ὁ Σκεπτικὸς.

Καὶ θυμοῦμαι τὸν ἄνθρωπο με τὴν παρατήρηση, σὶς ὀχτῶ
ἀκριβῶς ἄλλοτε νάμαι στὸ Σχολεῖο καὶ νὰ διδάσκω...

Μακρυνός.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Αὐτοκτονία.

— Τὸ καυμένο τὸ παιδί. Νέος καθὼς πρέπει. Με καρδιά
καὶ με εὐγενῆ αἰσθήματα. Με μεγάλο μέλλον. Καὶ νὰ πάγῃ
νὰ σκοτωθῇ ὁ ἀνόητος.

— Γιατὶ ἀνόητος; φίλε μου.

— Γιατὶ ἀνόητος! ἀπὸ σένα δεν περίμενα τέτοια ἀπάντη-
σι. Καὶ τὸ βρίσκεις ἐσὺ καλὸ, λογικὸ αὐτὸ ποῦ ἔκαμα, νὰ

τινάξῃ δηλαδὴ τὰ μυαλά του στὸν ἄερα; καὶ ποῦ συναντᾶς
τὴν λογικὴν παρακαλῶ: Φάνηκε ὑγιοστὴς καὶ τίποτε ἄλλο.
Δὲ συλλογίστηκε οὔτε μάννα, οὔτε πατέρα, οὔτε κανένα. Σὲ
μιὰ στιγμή τρέλλας εὔτεψε μιὰ σφαῖρα στὸ κρανίον του καὶ
τελείωσε. Ἐσὺ τὸ βρίσκεις γνωστικὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

— Ὁχι, διόλου. Ἀλλὰ ποῖος ξέρει τί πίκρες, τί φαρμά-
κια ἔβρισκαν μέσα σὴν καρδιά του. Ποῖος ξέρει σὲ τί ἀπελ-
πισία βρέθηκε γὰρ νὰ βαρεθῇ τόσο γλήγωρα τὴ ζωὴ καὶ νὰ
μὴ συλλογισθῇ οὔτε μάννα, οὔτε κανένα καὶ νὰ σκοτωθῇ.
Βλέπεις, φίλε μου, ἐσὺ, μόνε τὴν ἐπιστάνεια σὲ ὅλα τὰ πρᾶγ-
ματα καὶ δεν λαμβάνεις διόλου τὸν κόπον νὰ ἐξετάσῃς καὶ
λίγο τὸ μεγάλο βάθος καὶ νὰ συλλάβῃς τὸ κατὶ ἐκεῖνο—ποῦ
κάποιες φορές εἶναι τὸ πᾶν. Ἡ αὐτοκτονία, ἡ συνθήκη, ἡ
κοινή, ἐνὸς μεθυμένου ἢ ἐνὸς τρελλοῦ ἐρωτευμένου βέβαια
καὶ εἶναι καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν κατακριτέα. Ἐκεῖνον ὅμως
ποῦ πάσχει ἀπὸ ἀνάτο ἀρρώστεια; Ἐκεῖνον ποῦ βουτιγμέ-
νος στὴ μεγαλειότερη φτώχεια ζητεῖ τοῦ κάκου τὸ ἀθέβατο
καὶ ἀνύπαρκτο ἐκεῖνο στήριγμα τῆς σωτηρίας; Καὶ σὶς δύο
αὐτὲς περιπτώσεις εἶναι ἕνας ζωντανὸς νεκρός. Ποῦ τὸ ξέρεις,
ἂν ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς νέος ποῦ ὀνομάζει τρελλὸ στὴν
ὀρμὴ μιᾶς κοινῆς καὶ κατὰ συνθήκην ἀντιλήψεως, δεν ἀνῆκε
σὲ μιὰ ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς κατηγορίας; Ἐγὼ νομίζω ὅτι ὄχι
μόνον δεν εἶναι τρελλὸς ἀλλὰ θὰ ἦτο ἄξιος συγχαρητηρίων—
διότι προσέτιμχε τὸν ἀληθινὸ θάνατο ἀπὸ τὸν πολὺ σκληρό-
τερο θάνατο τῆς ζωῆς—καὶ θὰ τοῦ ἐσφιγγα προθύμως τὸ χέρι
ἐὰν ἦταν... ζωντανὸς ἀκόμη.

Πέτρος Νεβάδας.

ΙΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ Chantecler τοῦ Ἐντιμόν Ροσιάν,
γράφει ὁ Γαστιὼν Λεοάν, μὲ ὑπενθυμίζει ἕνα ἀρκετὰ νόστιμον
ἐπεισόδιον τῶν νεανικῶν μου χρόνων. Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ἐφηβοὶ
ἀκόμη, νεαροὶ συγγραφεῖς, μιᾶς προξενόουσε εὐχαρίστησι νὰ συνε-
ραζώμεθα στὸ ἀρχοντεῖο τοῦ Λεοάντ δὲ Λιλ τοῦ περιφημοῦ
διαδόχου τοῦ Βίκτωρος Οὐγκὼ ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ. Τότε
ὁ Μέγας δημιουργὸς τῶν ἀπαραμύλων μεταφράσεων τοῦ Ὀμήρου
καὶ τοῦ Θεοκόριτου ἠρώσκειτο νὰ πειράξῃ ἐμᾶς, τοὺς νέους μαζὶ με
τὸν ἀχώριστο φίλον του τὸν Γιάννη Ψυχάρη καὶ τὸν ἀνιάξιο μα-
θητὴ του Joré Maria de Herédia. Μιὰ βραθεῖα ἀλησμόνητη
μᾶς παρουσίασε τὴν Ροσεμόνδην Γεράρδον, μιὰ νοστιμούλα εἰκοσὶ
χρονῶν, ποῦ μᾶς ἀπήγγειλεν ὠραιότατους στίχους της. Ὁ οἰκο-
δεοπότης καὶ αὐτὸς ἀκόμη ποῦ ἦτο φειδωλὸς εἰς ἐπαίνους τὴν
συνεχάρη.

Κάμποσο καιρὸ ἔπειτα ρωτήσαμε τὸν ποιητὴ.

— Ἐ λοιπὸν καὶ ἡ Ροσεμόνδην Γεράρδον;

— Δεν ἔχασε τὸν καιρὸ της, παντρεύτηκε τὸν κ. Ροσιάν.

— Πῶς εἶνε πάλι αὐτὸς ὁ Ροσιάν;

— Ἐνας χαριτωμένος νέος ποῦ ὑπόσχεται πολλά.

Ὁ κ. Αἰμύλιος Φαγκὲ τῆς Ἀκαδημίας ὁμιλῶν περὶ τοῦ
Ghantecler πλέκει εἰς τὰ τελευταῖα Annales τὸ μεγαλεῖον τοῦ
ἔργου τοῦ Ροσιάν.

Χωρὶς νὰ παραδέχεται ἀπολύτως ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐπ' εὐκαιρία
τῆς ἐκδόσεως τῶν Musurdises ἐδημοσίευσε εἰς τὴν Κρανὴν ἐπι-

θεώρησι δ κ. Φιλὸν παραβάλλον τὴν πρώτην ἐν τῷ φιλολογικῷ
κόσμῳ ἐμφάνισιν τοῦ Ροσιάν με τὴν τοῦ M ssel, εὐρίσκει ἐν
τῷ Ροσιάν τὴν προσωποποίησιν αὐτῆς ταύτης τῆς Γαλλικῆς ποιή-
σεως καὶ εὐφυΐας.

Μετὰ ἕνα πανηγυρικὸν ποῦ θὰ ἐξήλθε καὶ αὐτὸς ὁ Ἴφεν—τὸν
ὀνομάζει ἕνα ἐκ τῶν ἀστέρων τῆς συγχρόνου φιλολογίας.—κατα-
σταλάζει ἔτσι.

Δεν εἶναι ἄνευ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν πατριδα ἐν ὃ Ἐντιμόν
Ροσιάν ἀγαπητὴ ἀῤριον, μεθαῤριον καὶ πάντα.

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τεῦχος εἰς διπλοῦν τοῦ ἔκτου ἔτους τῆς
Νέας Ζωῆς τῆς Ἀλεξανδρείας με ἕλην ἀρίστην. Τὸ περιοδικὸν
αὐτὸ εἶναι, ἀπόκτημα διὰ τὴν φιλολογικὴν μας ζωὴν. Σὰς παρα-
θέτομεν τὸ πρόγραμμα με τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται με τὴν καινούργια
τον μορφή.

Ἡ Νέα Ζωὴ, με τὴν νέαν τῆς μορφήν θὰ ἐκδίδεται εἰς τὸ ἕξῃς
κάθε μῆνα σὲ 64 σελίδες καὶ θὰ παραμένει καθαρῶς λογοτεχνι-
κὸ περιοδικόν.—Περιττὸ νὰ προσθέσωμεν ὅτι οἱ συγγραφεῖς δι-
δακτικῶν βιβλίων δεν λογαριάζονται γὰρ λογοτέχνη... Κι' ἂς
εἰπωθῇ καθαρὰ καὶ με εὐλικρίνεια: Ἄν ἡ «Νέα Ζωὴ» ἀπὸ ἄσχημο
περιοδικὸν ἔφθασε εἰς τὸ ζηλευτὸ σημεῖον ποῦ εὐρίσκειται σήμερα,
δεν χρεωστεῖ τίποτα, σὲ καμμίαν ἀπολύτως τάξιν τῆς κοινωνίας
μας; ἀπειρώς δὲ ὀλιγώτερον εἰς τοὺς ταλαντούχους μας. Αὐτοὶ
ἀδιαφοροῦν μόνον ἔδειξαν. Τὸ ἴδιο ὅμως καὶ ἐμεῖς γι' αὐτοὺς...
ἂς σημειωθῇ ὅμως πρὸς τιμὴν καὶ κάποιαν παρηγορία τῆς Ἑλλη-
νικῆς παροικίας μας ὅτι μέσα στὴ γενικὴν ἀδιαφορίαν ὑπάρχον
καὶ μερικοὶ ποῦ ἐνδιαφέρονται, οἱ σκεπτόμενοι, ποῦ με ἀγάπη
παρακολουθοῦν τὸ ἔργο μας καὶ με φανατισμὸ διαδίδουν τὴν θρη-
σκεία τοῦ ἀνεύματος.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

**ΤΟ ΧΑΛΑΣΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ, δράμα εἰς τρεῖς
πράξεις, ὑπὸ Σπ. Μελά.**

Ἐνα καλὸν ἔργον εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κινήσῃ τὴν προσοχὴν
τοῦ κόσμου, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς ὁ κόσμος εἶναι ἐκ τοῦ πλη-
θυσμοῦ τῆς πόλεως μας, ὁ ὁποῖος διὰν πρόκειται περὶ «Κασσι-
ανῆς» τεθεῖ ἀθρόος καὶ συνωστίζόμενος ὅπως καταλάβῃ τὰς θέσεις
τοῦ θεάτρον. Ὅτι ἐν ἔργῳ καλὸν δεν διαφεύγει καὶ αὐτὴν τὴν
κοινὴν ἀντίληψιν τὸ ἀποδεικνύει ἡ ἐπανειλημμένη καταχειροκρό-
τησις τοῦ «χαλασμένου σπιτιοῦ» τοῦ Μελά, τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη εἰς
τὸ Βασιεῖ ἐπὶ τοῦ θιάσου τῆς Κυβέλης καὶ Φύροσ. Τὸ ἀπροσ-
τήρητον εὐρέθη πρὸ σκηνῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον ἑλληνικῶν,
πρὸ χαρακτήρων ἑλληνικῶν καὶ πρὸ παραδόσεων ἰδικῶν μας.
Μολοντοῦτο ἕνα; καλὸς παρατηρητὴς ήμποροῦσε νὰ διακρίνῃ ὅτι
τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται μέχρις ὀπίσθεν καθαρῶς ἑλλη-
νικόν, ἀπὸ τὴν καθαρὰν καὶ ὠραίαν του γλῶσσαν, μέχρι καὶ αὐτῶν
τῶν κινήσεων τῶν προσώπων, ἔχει μίαν βαθεῖαν μάλιστα ξενι-
κὴν ἐπίδρασιν. Ὁ μέγας ὄγκος τοῦ ἱφενισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπηρέ-
ασε τόσα; καὶ τόσα; θεατρικὰς φιλολογίας πολὺ περισσότερον
προσημμένα; ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μας, ἐπηρέασε καὶ τὸν συγγραφέα τοῦ
«χαλασμένου σπιτιοῦ» εἰς τόσον μάλιστα βαθμόν, ὥστε νὰ βασίση
τὸ θέμα του ἐπάνω εἰς μίαν πολὺν γνωστὴν θεωρίαν τοῦ Ἴφεν.
Ἀπὸ ἄνθρωπον ἀλκοολικόν, διεφθαρμένον καὶ ἐκ κληρονομίης
κακόν, δεν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ γεννηθοῦν τέκνα διεφθαρμένα
καὶ ἡλίθια, κοινωνικὰ ἐρείπια. Ἄλλ' ἡ ἐπίδρασις δεν εἶναι πάν-
τοτε κακὸν καὶ ὁ κ. Μελά; πλέκει τόσον καλὰ τὴν ὑπόθεσιν, τό-
σον ποῦ εἶναι αἱ σκηναὶ καὶ συγγραφεῖς τόσον τὸ ἐνδιαφέρον, ὥστε

ὁ ἀκροατής, ὅσον καὶ αὐστηρὸς καὶ ἂν εἶναι, κατορθοῦται νὰ λη-
σμονήσῃ καὶ ξενικὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τοῦ συγγραφέως καὶ στενὰς
σχέσεις τοῦ ἔργου του μετὰ τοῦ ἱπενισμοῦ.

Μόλιον ὁμως τὴν σχετικὴν ὁμορφίαν τοῦ ἔργου—δὲν εἶναι βέβαια
ἀριστούργημα, οὔτε πολὺ ἀνώτερον ἐνὸς μετρίου ἔργου τῆς ἐπο-
χῆς μας—παρατηροῦνται μερικὰ φρεγάδια, τὰ ὁποῖα εἰς ἔλειπον
ἀλλῶς πως θὰ ὠμιλοῦσαμεν σήμερον περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου.
Ὁ χαρακτήρ τοῦ Μανώλη εἶναι θαυμασιὸς ἀληθῶς, εἶναι ἐπι-
τηγῆς σύλληψις τοῦ συγγραφέως, ἐπίσης καὶ οἱ ἄλλοι χαρακτήρες,
ἀπὸ τὸν τῆς Λευτερίτσας μέχρι τῆς μικρᾶς Ἀνθούλας, τῆς ἰδεο-
λόγου ἅμα καὶ ἡλιθίας εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤτιον ἐνδιαφέ-
ροντες, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τοῦ Ἀναστάση, μέσα εἰς τὴν οἰκογένει-
αν, τὴν κατασκευασμένην ἐκ τοῦ ἰδίου φυχράματος, φαίνεται
παρῆλκον, εἶναι ἀσυμβίβαστος, ὁμοιάζει πρὸς μπάλομα ρούχου
ἄλλον χρώματος. Ὅλοι εἶναι κακοὶ, διεφθαρμένοι, ἐκπορευμένοι,
μηδ' αὐτοῦ τοῦ Μάρκου ἐξαιρουμένου, ὅσις πάντοτε μὲν πα-
ραπονεῖται διὰ τὴν κατάστασιν, ἀλλὰ τὴν δέχεται, τοῦ εἶναι ἐπι-
βεβλημένη, δὲν ἐξεγείρεται, δὲν ἐπαναστατεῖ, διότι εἶναι κ' αὐτὸς
ζημιωμένος μ' αὐτὴν, ἔχει συνειδήσει πρὸς αὐτὴν. Ὁ Ἀναστάσης
εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς φαίνεται ἐπαναστατημένος· διὰ τὸ κακὸν ποῦ γί-
νεται εἰς τὸ σπίτι του. Μαλλόνει, ὀδύρεται, συμβουλεύει. Ἀλλὰ
πῶς συμβαίνει ὁ νέος αὐτὸς ὅσις ἀπὸ μικρὸς συνέζησε καὶ ἀνε-
τράφη μὲ τούτους λοιποὺς τῆς οἰκογενείας νὰ εἶναι ἄλλως διαπλασμέ-
νος, νὰ ἔχη ἄλλας ἀρχάς; Ὁ συγγραφεὺς ἔλαβε τὰ μέτρα του
καὶ μᾶς εἶπεν οὐ ἔλειπε μερικὸν καιρὸν ὑπηρετήσας εἰς τὸν στρα-
τόν. Ἀλλ' εἶναι οὗτος ἐπαρκὴς λόγος; Εἰκοσιένα συναπτιὰ ἔτη
τοῦ ἐζήσε μέσα εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτὴν δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ τὸν
κάμουν νὰ ἀποκτήσῃ καὶ αὐτὸς τὸν ἴδιον χρωματισμὸν ποῦ εἶχον
καὶ οἱ ἄλλοι; Οἱ κλάδοι ἐνὸς δένδρου ἔχον πάντοτε τὸν ἴδιον χυμὸν
καὶ τὸν ἴδιον χρωματισμὸν, ὁ δὲ συγγραφεὺς τοῦ ἰγνιου τοῦ ἴσκου
δὲν μᾶς λέγει οὐδ' ὅτι ὁ Ἀναστάσης, ὁ εἰς κλάδος τοῦ οἰκογενειακοῦ δέν-
δρου τοῦ ἀμαξᾶ Μανώλη ἀπεχωρίσθη ἐπὶ μακρὸν καὶ εὐρεθεὶς
εἰς ἄλλο περιβάλλον διευμορφώθη ἀλλῶς, ἀπέκτησεν νέας σινη-
θείας, νέας ἰδέας, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐπέτρεπον νὰ διακρίνῃ τὴν κα-
κίαν, τὴν ὁποῖαν καὶ νὰ πατάξῃ. Ὅτι δὲν ἦτο καὶ πραγματικὸς
νιὸς τοῦ ἀμαξῆλαίου, δὲν εἶναι ἐπίσης σπουδαῖον νικομενόν.
Διότι ἡ συνήθεια ἔχει τοιαύτην δύναμιν ὥστε καὶ δύο ἐκ διαμέτρου
ἀντιθέτους χαρακτήρας δύναται νὰ ὀδηγῇ εἰς τὸν αὐτὸν δρόμον,
διὰ ἐπὶ μακρῶ ἔτη καὶ ἐκ τρυφερᾶς ἡλικίας ἔχει πλακώσει εἰς
τὸ στήθος των.

Γενικῶς τὸ ἔργον εἶναι καλὸν καὶ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος. Καὶ οἱ
φιλότιμοι ἠθοποιοὶ ἐπαῖξαν λαμπρὰ, πρὸ πάντων ὁμως ὁ κ. Ἐβδόμ-
δος Φύστος, ὅσις ὑποδύμενος τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον, τὸν
ἀμαξᾶν Μανώλην, ἀνδείχθη πρῶτης δυνάμεως καλλιτέχνης.

* *

Μετὰ τὸ «Χαλασμένο σπίτι» ἐπαίχθη μία χαριτωμένη κωμωδία
τῶν κ. κ. Meilhac καὶ Halevy, τὸ «Κοριτσάκι» Τὴν Ἀδέλλαν,
τὸ κοριτσάκι δὲλ. ὑπεδύθη ἡ ἐξοχος καλλιτέχνης μας κ. Κυβέλη,
ἡ Ἀδριανού, ἀλλὰ τοιαύτη ἦτο ἡ ὑπόδοσις, τόσον τελεία καὶ τόσον
ἐπιτυχῆς, ὥστε ὀλόκληρον τὸ ἀκροατήριον ἦτο καταμαγευμένον.
Δὲν ὑπῆρχε πλέον κωμωδία, δὲν ἐνδιέφερον ἡ κωμωδία εἰς τὸ
καταθελγμένον ἀκροατήριον. Το ἔργον ἦτο ἡ Κυβέλη, ἡ γελῶσα
καὶ ἡ κλαίουσα, ἡ Κυβέλη ἡ μετατραπέζια εἰς πραγματικὸν χαρι-
τωμένον κοριτσάκι.

Καὶ διὰ κατεβίβασθη ἡ ἀυλαία καὶ εὐνοκόμεθα ἀκόμη ὑπὸ τὴν
θεῖαν μαγείαν τῆς μεγάλης ὑποκριτικῆς δυνάμεως, τῆς συναρπα-
ζούσης καλλιτέχνης, ἐσκέφθημεν εἴη ἡ Κυβέλη δὲν ἐγενῆτο
Ἐλληρίς, εἴη εἶχε τὴν τύχην νὰ ἐβλεπε τὸ φῶς εἰς καμμίαν με-
γάλην πρωτεύουσαν τῆς Ἑσπερίας, τί θὰ ἐγένετο;

Α. Γεωρ.

NEA BIBLIA

Θ. Κ. Μαρκουζίου. Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Νίκαιαν.

Εἰς ἓνα κομψὸν τόμον μὲ ὠραίας εἰκόνας τοπειῶν, πόλεων
καὶ βυζαντινῶν μνημείων, ὁ κ. Μαρκουζίος περιγράφει μίαν
ἐκδρομὴν, τὴν ὁποῖαν ἐπεγεύρτησεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως
μέχρι τῆς ἱστορικῆς πόλεως Νικαίας. Εἰσέρχεται εἰς πολλὰς
ἱστορικὰς λεπτομερείας, ἐξ ἀσορμῆς πάντοτε ἱστορικῶν χω-
ρῶν, τὰς ὁποίας ἐπισκέπτεται, μὲ σαφῆσιν καὶ συντομίαν,
μὴ κουράζουσαν τὸν ἀναγνώστην. Τὸ βιβλίον θὰ ἦτο ἴσως
καλλίτερον εἴη ἔλειπον μερικὰ κοιναὶ περιγραφαί, μερικὰ
ἐπίθετα, ὡς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παραδείγματα χάριν δίδονται
εἰς τὰς ὠραίας νήσους τῆς Προποντιδος, καὶ ἐνίστε ὁ λυρι-
σμός. Γενικῶς τὸ βιβλίον εἶναι ἐπαγωγόν, συγκρατεῖ τὸν
ἀναγνώστην, ἔχει πολλὰς διδακτικὰς σελίδας καὶ δύναται νὰ
καὶ ὑπενθυμίσῃ πολὺ ζωηρῶς μάλιστα πολλὰ σημεῖα τῆς με-
σαιωνικῆς, ἡμῶν ἱστορίας, τὴν ὁποῖαν ὄχι μόνον ἡ νεολαία,
ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ λόγοι δὲν προσεπάθησαν νὰ γνωρίσουν
κατὰ βάθος. Ὁ κ. Μαρκουζίος διὰ τοῦ ὠραίου του βιβλίου
ἴσως θὰ γίνῃ αἰτία πολλοὶ ἐξ ἡμῶν νὰ ρίψωμεν μίαν ἀκέρμη
ματιὰ εἰς τὰς μακρὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τῶν ἐγγυτέρων
ἡμῶν προγόνων.

Βιβλιόφιλος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Α. Θεοχ. Μαρσοβάν.—Ἐνεγράφητε. Φύλλα σᾶς στέλ-
λονται. Ἀναμένομεν συνδρομὴν σας. Βιβλίον δὲν ἐλάβομεν.

Κον Κορ. Ἀθήνας.—Ἐνεκα λόγων θὰ δημοσιευθῇ ἀρ-
γότερον.

Κον Φιλ. Εὐγ. Ἀτάλειαν.—Δημοσιεύεται εἰς τὸ παρὸν
σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἀναμένομεν ὁμως διήγημά σας.

Κον Χρ. Χ. Ἑσπὶ-Σαχίε.—Τὸ ποίημά σας ἐδημοσιεύθη
ὀλόκληρον εἰς τὴν «Πρόδον». Ἐζητήσαμεν τὸ ἄλλο, ἀλλὰ
δὲν μᾶς ἐδόθη ἀκόμη. Συνεμορφώθημεν πρὸς τὴν διαταγὴν
σας. Ἀναμένομεν ζητηθῆν.

Κον Χ. . . . Κ)πολις.—Ἀνυπόγραφα δὲν δημοσιεύομεν.
Πρέπει νὰ γνωρίσωμεν τὸ ὄνομά σας.

Κον Σ. Σ. Πέραν.—Ἀνεγνώσθησαν ἀμφότερα προσεκτι-
κῶς. Καὶ τὸ ποίημά σας καὶ τὸ διήγημα εἶναι ἀνάξια δημο-
σιεύσεως. Γράφατε ἄλλα. Ἴσως ἐπιτύχετε. Καμμίὰ φορὰ, ξέ-
ρετε, ἀπὸ ἐκεῖ ποῦ δὲν ἐλπίζει κανεὶς βγαίνει καλόν. Ὅστε μὴ-
ἀποθαρῃσθε.

Κον Ἐνδιαφερόμενον, Πέραν.—Βεβαίως δὲν κοιμούμεθα.
Διενεργήθησαν εἶδη τὰ δέοντα. Εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον ἴσως
πραγματοποιηθῇ ἡ ἐπιθυμία σας. Καὶ τότε θὰ δεχθῶμεν τὴν
συνδρομὴν σας καὶ θὰ συζητήσωμεν τοὺς ὅρους σας. Διὰ τῆς
ὑπομονῆς κατορθοῦνται τὰ πάντα. Ἡμεῖς κατορθώσαμεν νὰ
φέρωμεν τὰ «Χρονικά» ἐργαζόμενοι ἐν ὀλόκληρον ἔτος εἰς τὴν
σημερινὴν κάποιαν περιοπὴν των. Εἰς τοῦτο συνετέλεσε πολὺ ἡ
ἐπιμονή μας καὶ ἡ ὑπομονή. Τὴν δευτέραν, 18 ἰανουαρίου σᾶς
ἀναμένομεν εἰς τὸ γραφεῖόν σας.

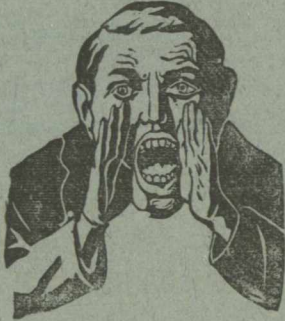
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Εν Κωνσταντινουπόλει	Γρ. 30
Εν ταῖς ἐπαρχίαις	> 40
Εν τῷ ἐξωτερικῷ	Φρ. 10

Θὰ φωνάζω! πάντοτε θὰ φωνάζω.
Σπεύσατε νὰ σώσετε τὰ βελάντιά σας.
Δὲν εἶναι Ρεκλάμα
40 0)0
εὐθηνότερα ἀπ' ἄλλοῦ.
Λοιπὸν ὄλοι καὶ ὄλαι τὰ δῶρά σας
Στοῦ Κοσμᾶ

“Ὅσοι θέλετε τὸ συμφέρον σας τρέξετε εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν Ἀγοράν, παραπλεύρως τοῦ Λούξεμβουργ.
“Ὅλα τὰ ἀνδρικὰ εἶδη στοῦ Κοσμᾶ, Κολάρα, Γραβάτες, Μαντήλια κτλ. κτλ. κτλ.

“Ενας εἶναι ὁ Κοσμᾶς